

BRANTFORD
BRIDGEBURG
CALEDONIA
CHIPPAWA
CROWLAND
FORD CITY
FORT ERIB
FORT WILLIAM
GALT
GUELPH
HAMILTON
KITCHENER
MONTREAL
NEW WATERFORD
NIAGARA FALLS
OSHAWA
OTTAWA
PORT COLBORNE
PORT ROBINSON
ST. CATHARINES
SPRING HILLS
SYDNEY
TORONTO
WELLAND
WINDSOR

Kelet-

és

Nyugat-

Kanadai Magyar Újság

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

WINNIPEG, MANITOBA, 1930. MÁJUS 15 CSÜTÖRTÖK

ALDINA
BEKEVAR
CANA
CALGARY
EDMONTON
ESTEVAN
HALLMOK
KAPOSVAR
LET-BRIDGE
NORRURY
OTTHON
PLUNKETT
RAYMOND
REGINA
SASKATOON
SAXONHILL
SOKHALOM
SZT. LASZLO
SZÉKELYFÖLD
SUDBURY
SUMAS
TABER
VANCOUVER
WAKAW
WEYBURN
WHITEWOOD

VOL. VII EVFOLYAM

NO. 20.SZAM

THE PROBLEM OF THE NEWCOMER

AN ADDRESS DELIVERED BY REV. F. KOVACS AT THE Y.W.C.A. REGIONAL CONFERENCE AT HAMILTON, ONT.

In the course of this conference there are important questions to be discussed, but since the present one is a real "problem" in the true sense of the word, I shall take you into the very heart of the question without detailed introductory statements. However, let me point out before proceeding to my subject, that the problem of immigration is not before us, but we have to deal with the immigrant himself, and shall throw light on some decisive standpoints only, instead of giving you a decorative piece of oratory.

Here and there valuable services are performed and heroic efforts are made on the part of individuals and organizations to deal with the question, but women, who are more apt to follow the directions of the heart, therefore so often go into the heart of things, and furthermore, Christian women, who through the eyes of brotherly love are able to see things in the proper light, should and will find the key. But let us turn our attention to the first, the Economical standpoint.

Is the newcomer a liability or an asset? What does the million and a half of European — outside of the 2,500,000 French — population mean to the native Canadian in a purely material respect? If the normal economic channels of European countries were not blocked by natural, or arbitrary difficulties, each emigrant would mean an actual loss of about \$1000 annually, if we figure that one earning at the rate of about \$500 a year is producing values to the extent of about \$1000 a year. The same individual, if earning at the rate of about \$750 a year in Canada, produces about \$2000 in some value. Thus the annual value produced by the newcomers of Canada could be conservatively estimated at 3 billion dollars! The same amount is being lost by Sweden, Holland and countries sending immigrants to these shores.

Aside from the fact, that most of the work done by the newcomers is shunned by natives, thus actually filling a gap in the labor world, we have to face the truth, that the non-Anglo-Saxon immigrant is a great economical asset. He is not only getting, but giving more than what he takes. The great work ahead of Canada is mostly of the pioneering type. Immense forests must be cut and replanted and the treasures of nature uncovered from beneath the ground.

It is perhaps not properly emphasized, that a far greater wealth lies unexplored and unexploited in Canada than what made the United States so rich. Geologists established the fact, that the same shield of minerals that spread from Pennsylvania thousands of miles North and West and East into and through Canada. Native supplying the initiative, the capital, the leadership, with the great material growth can be expected along these lines. Canadians aid of the newcomers. Of course, the newcomer is a consumer as well as a producer. But that is further strengthening the view, that he is an asset economically. So, from the economic standpoint he should be looked after.

The immigrant from the human standpoint ... To Britishers, the greatest sailing race of all ages to say farewell to beloved ones and travel through all parts of the Globe: it may not mean as much, but "tearing up the roots" is a heartbreaking experience and while new opportunities somewhat mellow the pain that is inwardly gnawing, but never until the grave fully succeeds in subduing the heart that is cherishing the old connections, the beloved faces and sacred scenes of childhood and colorful social life.

(TO BE CONTINUED)

MUTASSA MEG ALLANDÓAN
ANGOL CIKKEINKET
ISMERŐSEINEK

Hangverseny rendez a winniepegi Dalkör

A winniepegi Magyar Dalkör, amely már a március 15-iki ünnepéneken is nagy sikerrel szerepelt, jövő vasárnap, május 18-án délután 3 órakor értékes műsor keretében mutatkozik be a winniepegi magyar és angol közönségnek. Az énekkar a Rákóczi-indulón kívül Csokonai "Reményhez" című lemer népdalát adja elő.

A hangversenyen — mely iránt máris igen nagy az érdeklődés — Winnipeg legkiválóbb magyar művészei is fellépnek, ami az angol közönségre is vonzó hatást fog gyakorolni és ezáltal is közelebb hozza a kanadaiakat a magyar lélekekhez. Mahalik Dezsőné, Nyugatkanada egyik elismert legkiválóbb szopránja a "Szilvás falut jártam be", Rózsabokorban nőtem", "Lehullott a reggő nyárra" és a "Helyre tyu-tyu-tyu" című népdalokat fogja magyarul énekelni Bácskai-Palyerle Béláné, Putnik Lulu kíséretében aki Liszt Ferenc egyik legszebb szerzeményén kívül Granados spanyol táncát és Chopin valcerjét adja elő zongorán.

Külön kiemelendő szám lesz még emellett Mahalik Dezső, a Capitol művészeinek gondnokjékéka, a Magyar Rapozódia, nemkülönben Muszty Dénes, a CKY rádióállomás szólohegedűsének fellépése a Hubay által írt 12-ik Csárdajelenet előadásával, melyet George Swains lemer angol zongoraművésze fog kísérni.

Tekintettel arra, hogy a magas színvonalú hangversenyre belépődíjakat nem számítanak a mindenki számára az összegyűjtött alapból az énekkar részére kottákat fognak beszerezni, reméljük, hogy a winniepegi magyarság éppen olyan imponáns tömegben fog az alkalommal is felvonulni a magyar református egyházközség szíveségéből rendelkezésre hozott McDougall Memorial United Churchbe (Main St a Selkirk Ave.-val szemben), mint Prof Watson Kirkconnell nagyszerű előadása alkalmával.

Keleten gyilkolt a meleg

Amint megírtuk, Keletkanadában nagy havazás és hideg eső jelentette a kanadai "tavasz" megérkezését. Alig egy hétre rá pedig olyan kánikula vonult végig különösen a Niagara félszigeten, hogy a hideg nyugaton bizony megkivánnák. Torontóban 87 fok Fahrenheitet is mutatott a hőmérő, ami az óhazai Celsius rendszerű hőmérsékletjelzés szerint 30 foknak felel meg. Nemcsak villámcsapástól, hanem napszúrástól is meghalt egy-egy torontói lakos, ami jellemző a hősegre. Ugyanakkor, mikor keleten kijavult az idő, egész Nyugatkanadában megeredt az aranyat érő májusi eső, melynek nyomában hihetleg jól fejlődnek majd a vetések s több bizalmuk lesz a vállalkozóknak is az építkezésekre, úgyhogy munkát találhatnak majd a munkanélküliek.

HARMINCNYOLC EMBERT MEGÖLT A VILLÁMCAPÁS A Portugáliához tartozó Taipa szigetén villám csapott be egy gyártelepbe. Harmincnyolc munkás azonnal meghalt. Igen sokan súlyos égési sebeket szenvedtek.

KANADÁBA REPÜL A "JUSTICE FOR HUNGARY"?

Több helyről kapott értesüléseink szerint nem lehetetlen, hogy Magyarországról repüljön ki a "Justice for Hungary" indulására a kanadai magyarság részére óriási propagandát jelentene a "Justice for Hungary" repülőgép kanadai látogatása, azonnal éreztetésebe lépünk az óceánrepülés vezetőségével, hogy elemeink közönségek olvasóikkal a "Justice for Hungary" érkezésének időpontját.

Az óceánrepülés különben hatalmas léptekkel halad előre. Legutóbb a magyarbarát Lord Rothermere elvált a repülés fővédnökségét, Magyarországból pedig a legkiválóbb repülőszakértőket küldték ki Detroitba, hogy a "Justice for Hungary" indulására a legpontosabban előkészülhessenek. Magyar Sándor pilóta Dr. Molnár Jenőnőltől kapott értesüléseink szerint valószínűleg katonai szigorral edzi magát a nagy utra, amely a magyar igazság talanságra van hivatva felhívni a világot. A kedvező nyári napra tervezett indulásig Magyar pilótát a repülésnek ugyanazon mesterei trenírozzák, akik Lindbergh történelmi vállalkozását készítették elő.

MAGYAR BANYÁSZ-SORS B. C.-ben

A múlt hó végén British Columbia tartomány Michel városában a tetőről lezuhán több mint 2 tonnás kőhalálra sebezte Borsodi István Várhosszurét, Gömör megye, jelenleg cseh megszállás alatti illetőségű honfitársunkat. Alig hogy munkahelyére ment, a sima tetőről kivált egy harang alakú kő, amit ő későn vett észre. A hatalmas szikla széle elérte jobb vállát, azonfelül a hátát s egész roncsa törte a szerencsétlen magyart. A jómegette erős ember 3 napig lebegett élet-halál közt, míg április 30-án este jobblétre szenderült. Az óhazában felesége és 4 árva fia siratja, akiket értesítettek a rettenetes eseményről. Az itt levő csekély számú magyarok imponáns temetést rendeztek tiszteletére. A temetésre az itt élő magyarok egytől egyig megjelentek, sőt ott volt a bányász zenekar is, a bányász union elnöke és titkára, a bánya menedzser és más tisztviselői, azonfelül a jobbérzésű angolok, olaszok és szlovákok is kikisérték utolsó utjára.

Ez már a második halálos szerencsétlenség ezen a telepen. Csak nemrég halt meg egy olasz is, hasonló körülmények között. Borsodi honfitársunk semmiféle baleset, vagy betegségyelőz egyetlege nem tartozott s így a Compensation Board segítségével kivül egyebet családjá nem kap. Jóakarói uszolására végre engedlet csinált, melyben árva fia siratja, akiket értesítettek a rettenetes eseményről. Az itt levő csekély számú magyarok imponáns temetést rendeztek tiszteletére. A temetésre az itt élő

Farsang István.

DARABOKRA ZUZOTT A VONAT EGY MAGYART

Reginal tudósítónk jelenti: Saskatchewan Bredenburg állomásától nem messze a nyílt pályán egy rettenetesen össze-marcangolt fiatalembert találtak, akinek irataiból kiderült, hogy magyar, név szerint Harsányi József, aki ismeretlen körülmények között került a vonat kereké alá. Szerencsétlen honfitársunkat a yorktoni kórházba szállították, miután Dr. Mollard Saltcoats-i orvos első segélyben részesítette.

Lapzártakor még nem kap-

SOK AZ EMBER — KEVÉS A MUNKA

A bevándorlási hatóságok úgy látszik nem tudnak megbirkózni a gazdasági pangásból származó munkanélküliséggel s míg eddig legtöbb esetben zárt ajtókat mögött őrizték a bevándorlókat, nehogy rendeltetési helyükre érkezésük előtt "meglógjanak" — legújabbban teljesen szabadjárja engedik az ujkandásokat, sőt azt is hallottuk már honfitársainktól, hogy még biztatták is őket ezzel a kijelentéssel: "Menjen amerre lát" Ha meg is tudjuk érteni, hogy a mai nehéz világban, amikor ujkandak Nyugatkanadában, mint Keleten is ezrével vannak munkanélküliek, nem tarthatjuk helyesnek a kanadai viszonyokkal ismeretlen honfitársaink színeke ereztését s máris felhívtuk illetékes körök figyelmét, hogy ne engedjék az új bevándorlókat szétzilálni minden támogatás, iránymutatás nélkül az egész országban.

A munkaközvetítő hivatalok s a vasutársaságok farnelhelyező irodái is nagy nehézségekkel küzdenek, miután a farmerek nagy része nem tud embert alkalmazni, még akkor sem, ha megkivánná a gazdaság. A viztszáleéseken kívül részint talán ennek is tudható be, hogy májusi eleje után Kanadában tartó nőtlen embereket nem engedték hajórászállni az európai kikötőkben s ennek következtében ezután ismét csak a közeli vérrokonokat lehet kihozatni.

Ottó nősül?

Az amerikai magyar lapok írják, hogy politikai körökben nagy szenzációt keltett az a hír, hogy Otto királyfi, néhai IV.-ik Károly király elsőszülött fia, akit a legitimisták a magyar trón várományosának tekintenek, házasságot fog kötni Victor Emanuel olasz király legfiatalabb leányával, a tizenhat esztendő Mária királyi hercegnővel.

Otto jelenleg tizennyolc esztendő. Mióta apja lemondott az osztrák és a magyar trónról s a királyi család elhagyta a volt időre elhagyta Magyarország monarchia területét, Otto ki- és állítólag Délamerikába utazott, ahol hosszabb ideig fog ma sem Magyarországon. Spanyolországnak nevelkedett s mellette magyar és német nevelőt tanárokat tartott Zita királyné. Otto királyfi hibátlanul beszél magyarul, angolul, franciául és olaszul is. Tanulmányait még nem fejezte be, jelenleg is belga iskolában tanul.

Ugyanakkor, amikor Otto királyfi házasságának terve ki-pattant, az a hír is elterjedt, hogy Albrecht főherceg, akit a legitimisták egy másik csoportja szeretne királynak, hosszabb ideig állítólag Délamerikába utazott, ahol hosszabb ideig fog ma sem Magyarországon. Spanyol-

LEGÚJABB HIREK

RETNETES NYOMORBAN TENGDÖNEK a bevándorlók egész Kanadaszerte. Mig egyesek utolsó vagyonkájukat is a vonatra költik, hogy a bizonytalanban a keletkanadai állítólagos munkakalkákat kihazsnáhas-sák, addig nyugaton sok helyütt ma már csupán ellátásért is kimennének az emberek a farmokra dolgozni, ha ugyan a gazdáknak módjukban volna alkalmazni őket. Amint Csehi József honfitársunk írja Oshawából, keleten még sokkal több kétségbeesett magyar rója az uccákat, mint a nyugati városokban és sehol semmi kilátás nincs arra, hogy az ipari munka fellendülésével megkönnyebbül a munkásság sorsa. Mahoinap ebben az új országban is boldog lehet az, akinek meg van a betevő falatja.

ROLLAND G. GINGRASS QUEBECI ZENETANAR a világ kultur-nemzetinek himnuszairól a közeljövőben előadást fog tartani s ez alkalommal Váczek Lajos montreali főkonzulátusi főigazgató közbenjárása folytán a magyar himnusz ismertetése kapcsán meg fog emlékezni azokról a nagy értékekről is, amelyeket a magyar nép adott a világnak. A magyar himnusz szövegét Prof. Watson Kirkconnell egyetemi tanár és neves kanadai műfordító ültette át angol nyelvre s amit olvasóink legközelebbi számunkban látni fognak, a maga eredeti szépségében tolmácsolja a magyarság nemzetimádságát.

INDIÁBAN TELJES A FELFORDULÁS és a jelek szerint a forradalom országos vérengzése fajulhat. Mahatma Gandhi fakirvezér bebörtönzése miatt a fanatikus hinduk több városban megtámadták a hatósági épületeket és nemcsak az angolok, hanem az indiai mohammedánok ellen is tüntettek. Sholarpurban három mohammedán rendőrt máglyán elégették, mire a város fehér lakosságát kitelepítette a katonaság, hogy újabb felkelés esetén leszámolhasson a garázdálkodó bandákkal.

ÓRIASI CSEMPESZ KÖZPONTNAK jöttek a nyomára Chicagóban. Az alvilági bandák legfőbb vezérének testvérét, Ralph Caponet már le tartóztatták több társával egyetemben, miután bizonyosodott rólok, hogy rendszeres repülőszolgálatot tartottak fenn az ontariói Windsor és Chicago között. A nyomozás szerint az elmúlt néhány hónap alatt egy és félmillió dollár ára szeszt csempészték át az Egyesültetbe, amit természetesen többszörös nyereséggel adtak tovább.

MEGTALÁLTÁK FORSTER ZÁRDAFÖNÖK holttestét a St. Lawrence folyóban. A St. Basil rend északamerikai feje még múlt novemberben el-tűnt Torontóból, ahol utóljára látták. Egész Keletkanada rendőrsége hiába kutatott utána, míg végre most megtalálták Montréal közelében a Szent Lőrinc vízében. A vizgálat megállapította, hogy az ősz szerzetes megcsuszhatott a rakodóparton és a habokban lelte halálát.

BEFEJEZŐDÖTT A VETÉS a priritartományok legtöbb részén és a kedvező időjárás már sok helyütt ki is csalta a gabonát a földből. Szakértői jelentések alapján nem tarthatjuk olyan végtelennek a buzapiaci helyzetet, sőt miután a szovjet terrorja miatt az orosz farmerek alig vetettek az idén gabonát s így a kanadai búzáknak kevesebb versenytársa lesz a fogyasztó államokban — jövőre még jó ára lehet a búzáknak.

MOLNÁR FERENC "HATTYU" CIMU DARABJÁT "The Swan" címen filmesíti meg a magyar származású Loew tulajdonában levő Metro-Goldwin-Mayer filmvállalat a kaliforniai Hollywoodban. Az amerikai színpadokon óriási sikereket arató színmű filmváltozatának főszerepét a világhírű Lillian Gish játssa, akinek ez lesz az első beszélő szerepe. Reméljük, hogy hamarosan a többi jeles magyar író műveit is megörökítik az amerikai filmgyárak, amiről olvasóinkat idejében értesíteni fogjuk, hogy a darabokat a kanadai mozikban élvezhessék.

A MINNEAPOLIS SYMPHONY ORCHESTRA Henri Verbrughes világhírű karnagy vezénylete alatt május 22-én este 1/2 kor Liszt Ferenc örökéletű Második Rapozódiját adja elő a winniepegi Amphitheatre csarnokban, ahol hétezer ember számára van férőhely. A közel száztáru zenekar műsorának egyik legkiemelkedőbb száma lesz a Magyar Rapozódia és reméljük, hogy a winniepegi magyarság közül minél többen módjában lesz meghaladni Liszt ezen népdalokból felépített remekművét.

BÖRZALMAS FÖLDRENGÉS PUSZTÍTOTT a keletindiai Burmában, ahol egyes jelentések szerint ezer, mások szerint hétezer ember esett anemek dühöngésének áldozatául. Fokozta a pánikot a megrepedt föld alól nagy területeken kitérő tűzvész, amely elsöpört mindent élőlényt. A földrengés után a haláláráműlt lakosság napokig nem mert visszahúzódni földalut otthonába, sőt a kereskedelmi és hírszolgálati összeköttetések is teljesen megakadtak, úgyhogy a földrengés borzalmaíról tiszta képet ma még nem alkothatunk.

KING VAGY BENNETT?

A politika berkeiben megfutták a harsonákat. King miniszterelnök a közelmúltban már célozgatott az idén megtartandó országos választásokra, amint azt a Kanadai Magyar Ujság annakidején meg is írta. Legújabbán pedig Lapointe birodalmi igazságügyminiszter vetette el a nagy titkolódások után a súlyos, amikor Ontario Woodstock városában nemcsak a következő választások valószínűségéről beszélt, hanem egyben körvonalazta is a nagy politikai véleménynyilvánítás szükségességét. A kocka tehát el van vetve: Kanada polgárai hamarosan, talán még a nyár folyamán megjelennek az urnák előtt és a szavazólapokon két politikai vezérfrü követőnek nevével újra felkavarodik a közélet tengersége.

King vagy Bennett, konzervatív vagy liberális politika? Ez itt a nagy kérdés. És Kanadának az angol világbirodalomban elfoglalt őrési fontosságú helyzetére talán mi sem jellemzőbb, hogy míg eddig a dominiumok hírei odaát leginkább az újságok belső oldalán szerepeltek — a kanadai választásokkal kapcsolatban Angliában is kitért magáért a sajtó: Kanada hat betűjéről hemzsegek az első oldalakon elhelyezett hírek s a lapvállalatok állásfoglalását, nemkevesebé pedig a közvélemény nézetét kifejező vezércikkek is a kanadai választások körülményeinek ismertetésére fordították a Szigetország lakóinak figyelmét.

A jelek szerint pedig ezuttal nemcsak közönséges választásról és politikai erőpróbráról lesz szó, hanem most dől el Kanada legközelebbi évtizedének sorsa s miután a pártok hatalomravágása mellett a dolgozó tömegeket nagyon közelről érdeklí a megválasztandó pártok célkitűzése, mi sem zárkózhatunk el az elől, hogy vezető helyen hívjuk fel erre az ország jelenlegre olvasóink figyelmét. Mert King és Bennett neve mögött sok olyan körülmény húzódik meg, amelyet ismernünk legalábbis nem árt, még akkor sem — ha a kanadai magyarság legtöbbszörének nincs is még polgárlevele és ennek következtében szavazati joga.

Annál inkább nagy jelentőségű a mostani választás, miután ezuttal nemcsak miniszteri bársonyszőke pályázókról, korteskedésről és Kanada mostani politikai berendezésének jóváhagyásáról avagy megváltoztatásáról lesz szó, hanem a vámtarifa is. Ez pedig kemény dió! Mert itt arról kell majd dönteni, hogy felemeljük-e a vámtarifát és ezáltal védjük meg a kanadai iparcikkek piacépességét — vagy pedig meghagyjuk, sőt leszállítjuk a jelenleg érvényben levő vámtételeket, hogy ezáltal kiépítsék Kanada és a külföldi államok között azt a szorosabb kereskedelmet, amitől egyedül várható, hogy talpraálljon az ország, rendeződjön a gazdák szénája s egyuttal fellendülhessen egész Kanadaszerte az ipar is, amelynek pangása most oly sok munkátestvérünk homlokára von gondbarázdákat.

Természetesen, amint minden más dolog a világon, a politika sem fenéki tejfel, más szóval sem a jelenlegi kormányon levő liberális, sem a konzervatív párt nem tud olyan programot adni, mely éppolyan mértékben ki tudná elégíteni Kelet-Kanadát is, mint a Nyugatot és viszont. Míg például ha a konzervatívok heves kormánytámadó ellenzéki harca meghozza a maga győzelemét és a választások eredményeképpen King miniszterelnöknek át kellene adni a miniszterelnöki hatalmat Bennettnak, akkor a konzervatívok mindenesetre megpróbálkoznának a "Protective High Tariff" azaz magas védvámpolitika bevezetésével, aminek feltételül meg volna a maga néhány előnye, főleg egyes iparágakra nézve. A liberális kormány győzelme esetén pedig ugyanezen iparágak nem tudnának közel

sem olyan fejlődést felmutatni, mint a magas védvámok oltalma alatt.

Kanada azonban már kinőtt a gyermekcipőkből és sajnos rohamosan sodródik a "Last Great West" azaz a természeti kincsekkel szinte kihasználhatatlan mennyiségben megáldott területek osztályából a súlyos anyagi gondokkal küzdő államalakulatok helyzete felé. Emellett roppant területe miatt szinte lehetetlen egy olyan politikát választani, amely mindenegyes vidéknek kedvezne járhat. Magasabb szempontoknak, általánosabb érdekek szem előtt tartó politikai felfogásnak kell tehát a közelebbi választások alkalmával a közszellemet vezérelnie.

Mert Kanadának van buzája is — még pedig garmadával — amit el kell adnia, hogy helyrebillentse a nyugatkanadai farmerek kétségbeesztő pénzügyi mérlegét. Kanadának vannak iparcikkei, amelyeket csak akkor vesznek meg más országok, ha viszont mi is átvesszük az ő áruikat. Tehát itt nemcsak politikai elveknek kell a szavazópolgárok országos fontosságú állásfoglalását sugallania, hanem Kanada és az ideszorult dolgozó tömegek érdekeinek elsősorban. Hiába vennék fel teljes územmel a munkát a gyárak a magas védvámok bevezetésekor ha a kanadai kereslet kielégítése után nem tudnák fennmaradt portékáikat külföldön értékesíteni, aminek ismét katasztrófa is következménye lennének.

A magyar szavazóknak tehát nagy óvatossággal kell eljárniok a legközelebbi választások alkalmával. Ma nem olyan időköt élünk, amikor a képviselőjelölt vagy a kortes szónoki képessége a legfontosabb. Ma a gazdasági színtalok mögött végbenemő események és a munkanélküliség ezreinek lelkeiben lejátszó tragédiák irányítják a hangulatot. És ha aránylag kevés is a magyar választó Kanadában, vannak olyan kerületek, ahol a szavazati joggal bíró polgárosított honfitársaink kezében van a többség és így annál fontosabb, hogy megfontoltan, komolyan és nem a pártkasszát, hanem a sajátmagunk és új hazánk boldogulását szem előtt tartva vonuljunk fel az urnák elé, ha majd arról kell döntenünk, hogy King-e vagy Bennett?

A BUZAPROBLÉMAHOZ

A buza-világpiac háborgó ten gerének hullámangos locsogással mossák a kanadai partokat. A széles prérík farmerrel összedugott fejfel tárgyalják a háborgás okát, körülményeit s hatását.

A hatás a legszomorúbb. A kanadai buzákat nem lehet eladni. Nincs rá vevő. Milliós számra fekszenek a mult év buzatermelésének busheljei a kanadai tárházak raktáraiban, vevőre várva.

A farmer buzájának legnagyobb részét azért termeli, hogy azt eladja, miután a buzáért kapott pénz a farmer bevételé. Ha ez a bevétel elmarad, az felborítja a farmer számításait.

Ha azután kilátás van rá, hogy a buzával esetleg megismétlődhetik a következő évben

is, hogy az nem talál vevőre, vagy pedig kevesebb pénzt ajánlanak érte, mint amennyibe annak megtermelése a farmernek került, akkor a farmer azon kezd gondolkozni, hogy buzákat vagy egyáltalában nem termel, vagy ha azt el nem kerülheti, akkor igyekezik olcsóbban termelni — ha lehet.

Mezőgazdák, kereskedők, politikusok, tudósok keresik a buzabajok orvosságát, amelyek az egész világ érdeklődésére számot tartanak. Kanada szempontjából érdekes megvilágításban tárgyalta most ezt a problémát az albertai egyetem egyik szakembere, Mr. A.E. Ottewell, a Canadian Club winnipeg-i osztagja előtt tartott előadásában.

Mr. Ottewell úgy látja, hogy a kanadai buza legnagyobb ve-

szelme az argentinai buza előretörése, versenye. Argentínában olcsóbban termelik a buzát, mint Kanadában, tehát olcsóbban is tudják adni. Megtörténhetik, hogy Argentína oly nagy mennyiségben fogja a kintünő minőségű, olcsó buzát a világpiacra vetni, hogy a mai termelési költségekkel termelt kanadai buza a piacról jobbra kiszorul.

Mint ahogy pedig az argentinai buzá őrési nagy farmegységeken a lehető legmodernebb mezőgazdasági gépekkel termelik, a jelek szerint a kanadai préríken is ezt a módszert kellene követnünk, ha azt akarjuk elérni, hogy mi is olyan jó buzát, ugyanolyan olcsón és még mindig haszonnal tudjunk eladni.

A következő évtizedekben — amint Mr. Ottewell mondja — sokezer akeres nagyfarmokon, modern mezőgazdasági gépekkel, igen kevés emberrel munkaerő felhasználásával, nagyparszerűleg fogják termelni a kanadai buzát. Nem lesz kisebb farm, mint 640 akeres s ha a buzá ötven centért vesznek meg bushelenként — a farmernek akkor is szép jövedelme lesz a buzatermelésből.

Annak igazolására, hogy a nagyfarmer modern gépekkel sokkal nagyobb eredményt tud felmutatni a buzatermelésben, példaképpen felemlíti Noble albertai gazda esetét. aki 1929-ben 50,000 akeren termelt buzát átlagosan 30 bushel eredménnyel és az aratás és cséplés — modern aratócséplő gépek használatával — mindössze akereként hét és fél percnyi időt vett igénybe csupán. Egy másik példaképpen felemlíti, hogy Montanában 1915-ben 35,000 buzatermelő farmer működött, akik magasabb kiadásokkal sokkal kevesebb buzát termeltek, mint ugyanazon időben 1929-ben 14,000 farmer.

Röviden mindebből azt a következtetést kell levonnunk, hogy a kanadai préríken is lehet a következő tíz esztendő folyamán fokozni a termelést, csak a termelési költségek legyenek jóval alacsonyabbak a mainál.

Ezt viszont a jelenlegi farmegységeknek farmóriásokba való összevonásával a termelési költségeknek nagy teljesítményű gépek használatával által való csökkentésével lehet csak elérni.

Szerintünk ezt a buzákérdést épen azzal az egyoldalúsággal kezelik és a gyógyszerket is hiányosan ajánlják Kanadában, mint ahogy a bevándorlási kérdéssel is setében tapogatózva, sokat politizálva, a tüneményeket gyógyítgatva, tulajdonképpen, lényegében semmit sem tesznek arra vonatkozólag, hogy az alkalmazott eljárások valamely gyökeres javulást eredményezhettek. Mi azt gondoljuk, hogy a buzápiac jövő kialakulásában nemcsak az az egyetlen fontos kérdés, hogy a világon mennyi buzát termelnek és ez mennyibe kerül, hanem épen olyan rendkívül fontos az is, hogy a világ mennyit fogyaszt.

Másszóval amikor azt erőltetjük, hogy a kanadai farmer a jó gépek segítségével minél több és olcsóbb buzát termeljen akkor azt is számításba kell venni, hogy lesz-e aki azt a sok buzát megveszi, elfogyasztja? A termelt buzákat piacról is kell gondoskodni. Bizonyosra vesszük, ha Argentína még félmillió bushellel szaporítja a világ jelenlegi átlagos buzatermelését éventé, egy nagy részét ennek a termelésnek nem fogja tudni eladni, mert nincs, aki azt megveszi.

Azoknak tehát, akik ennek a kérdésnek a megoldásával foglalkoznak, és különösen azoknak, akik a buzatermelés fokozásának apostolai, azon kellene törekedniük, hogy az Ázsiában élő négyszázmillió ember álljon be a buzaevők sorába, hogy Afriká rengeteg tömeget fogjanak végre hozzá komolyan a buzakerény evéséhez és a világ egy-egy részén élő, különféle színű eddig rizsen, tengerin, zabon, kakaón, krumpilin stb. élő nációk ismerjék meg és szeressék meg a buzát. Így a világ kétezer millió lakosából nem öt-hatszáz millió, hanem fokozatosan több és több fogyaszt majd buzából sült kenyeret és akkor itt lesz

INDULAS

IRTA: SZASZ KÁROLY

Talán még sohasem volt olyan csuf, zord, hideg februárius mint akkor — 1844-ben ...

Hajnali előtti sötét szürkéség borult Debrecen városára. A Várud-uca végén, a katolikus kórház közelében, olyan szerényen, busan húzódtott meg özvegy Fogas Józsefné asszonyom alacsony házikója, mintha engedelmet akart volna kérni a világtól, hogy egyáltalában állni mer még, kirívó szegénységként ebben a gazdag városban. A házacska egyik kis szobájában, rozogant ágyon, fülüg lüsz, kopott köpönyegben aludt az öregasszony lakója, a sápadt borostásképi szegény fiatal ripacs, erős láb ... Majd valahogyan betámolyog Debrecenbe ... S most végre jólesik álmában átérzeni melegségét annak a szeretet fogadtatásnak, melyben az ő kedves Berci barátja részeltette, a csókok mellé egy kis gunyát, valamicske pénzmagot, meg egy kis ebédet is csatolva ... Ebéd — meleg leves — ja! de jó is az ...

A sovány ripacs köbögött is néha, de azért aludt tovább. Bizonyára nem fűtött szobáról, nem dus lakomáról, nem ezekhez hasonló földi boldogságról álmodott — hiszen akkor talán el is mosolyodott volna álmában. Nyugalanságából ítélve, talán inkább a rideg valóságának azok a nyomoruságos mozzanatai ismétlődtek meg álmai során, amiken a közelmúltban

ment keresztül. Talán megint a diószegi nagy korcsma ivójában hordókra rakott deszkákból ősz szelszákabát szinpadon ágál, füst tölgy mécsnek gyatra világánál, hogy rászólgáljon arra az egy pár keserves garasra, amiből hej, de szükösen telik majd a vacsora ... S talán látja álmában a diószegi temetőt, egy sírhalom mellett az öreg fűzfát, melyről lemezt egy ágat, furulyának faragja, s olyan busan fújja bele a maga epeosztó bánatát, hogy a hanggal együtt kesergő lelke is szinte-szinte elroppen, más, szebb világba ...

Az után az álom kegyetlen manója cipeli tovább a truppal a szegény ripacsot, hideg ősi napon, Székelyhídra, ahol az őszszetört ifju már játszani sem tud, leverte lábáról a csunya, erős láb ... Majd valahogyan betámolyog Debrecenbe ... S most végre jólesik álmában átérzeni melegségét annak a szeretet fogadtatásnak, melyben az ő kedves Berci barátja részeltette, a csókok mellé egy kis gunyát, valamicske pénzmagot, meg egy kis ebédet is csatolva ... Ebéd — meleg leves — ja! de jó is az ...

Az alvó felriadt, mert valaki megrázta a vállát. De hát miért nem hagyják őt nyugodni, legalább addig, míg azt a párolgó levelet elfogyaszthatná. Hiszen még most, fölébredve is érzí a pompás illatot ... De nem — ez az illat már nem álom, ez valószínűleg az őzvegy Fogasné asszonyom, az ő gondviselője — eszinháznál — lángra lobbantván gyébként lelkes jegyződő a

falonfüggő mécslámpát, öbölös cseréptányért tart a kezében míg körülötte kőmenyaglevés finom illata terjeng.

— Sándorkám! Hozom a reggelt ... Mert hiszen el akar utazni ...

A reggelt! ...

— Oh, kedves, drága Fogasné asszonyom! Ha maga nem viselte volna gondomat, ezóta már nem is élnék. Áldja meg a jó Isten ...

— Semmi hálálkodás. Csak kezdjen hozzá Sándorkám, míg meleg ... Jaj, Istenem, ha lenne egy kis szalmám a bubosba ...

A ripacs sápadt arcán a megelégedettség mosolya derengett — Hiszen vettem én tegnap tüzelőt, — mondotta.

— Igazán? — kérdi boldogan meglepődve Fogasné asszonyom — És hol van?

— Hát van még belőle egy kevés. Nézze csak szeretett drága jó Fogasné, — ott abban a kis pakliban, a szalmaszéken.

— Pakliban?

— Igen-igen. A dohányos pakliban ...

— Dohány? ... Tüzelő? ...

— Persze. Látja ezt a szép selmeci pipát? Igazán selmeci! Ott helyben szereztem, boldogult diákkoromban. Tegnap este jól megtömtem, rágyújtottam s mikor szépen parázslott a dohány, úgy megszorogottam a derék selmeci cserepet, hogy gémberedett ujjaim egyszerre fölengedtek s meg tudtam fogni az én hűséges ludtollamat.

— Hát megint irással töltötte az estét, míg én oda voltam?

Sándor ifju élvezettel szűrte a kőmenyaglevést s nagyokat csettintett a nyelvvel.

— Irtam, igen, be is fejeztem.

— Aztán mit, Sándorkám?

— Ott von a padkán az az ujjnyivastag fűzet, látja-e édes lelkem, Fogasné asszonyom? Hazal készítésű erős papíroslap jaira tisztáztam le verselmeit, szép gyöngybetűket vetve. Tegnap irtam bele az utolsót.

S már deklamálta is: ... Én a tavaszt csak annyiból kívánom.

Mert melegebbek lesznek a napok, S mint mostan, akkor hűlt rideg tanyámon

Kopott ruhámban fájni nem fogok ...

S nagyot kacagott, — pedig ez ritkán esett meg vele.

Fogasné asszonyom letette a kiürült tányért — asztal hiányában — a banyakemence padkájára s mintha valami a szemébe esett volna, szörnyen kezdte azt dörgölni a kötője sar kával és szipogott mellé.

— Szegény Sándorkám! Mi-lyen boldogtalan ember is maga ...

Sándor keskeny arca egyszerre elkomorodott.

— Ejjh, ez nem ujság, édes Fogasné. Boldogtalan voltam énem teljes életemben, pedig bizony nem érdemeltem meg. S így is lesz ez már koporsóm zár táig ...

Fogasné bizonytalan hangon valami biztatásfélét motyogott.

— Hiába beszél, édes lelkem, hiába biztat: nem élek én soká.

Fogasné tovább akart próbálni a vizsgálatással, de Sándor a kopott köpönyegben kiugrott az ágyból és sápadt homlokán mintha valami tulvilági fényesség gyult volna ki.

— De nem baj! Nem az a fontos, hogy ki meddig él, — hanem hogy mit hagy maga után. Ne tátsa úgy el a száját csodálkötőben édes Fogasné.

Aranyat, ezüstöt nem fogok hagyni még egy latnyit sem, — de van az arany nál nagyobb kincs is a világon. A szemföldél korán rám borulhat, hanem a nevem dicsőségesen élni fog, mindörökké! ...

A derék színházi jegyződőné e pillanatban csak a komédiást vélte látni maga előtt, aki szaval, szaval, mint ahogy az ott a deszkákon szokás — s nem is tudott semmit sem szólalni, csak mintegy önkéntelenül az ágy fölött a falon függő két kép esett réveteg tekintete. Sándor észrevette s gyorsan folytatta, csontos ujjával a képekre mutatva.

— Ugy van, édes Fogasné. Ezeknek neve is élni fog, míg a világ világ lesz. Ezé a mi magyar Vörösmartynké, meg ezé a lánglelkű franciáé: Hugo Viktoré!

Ezalatt egészen kivilágosodott, a lámpácskát el lehetett oltani.

Fogasné érezte, hogy most már mégis csak meg kell szólalni.

— Hát csakugyan elutazik Pestre, Sándorkám?

Sándor valami olyan aggódó mat viltt ebben a kérdésben

megrezdülni, hogy nyomban így felelt:

A pénzt azonban ne féltesse, drága gazdaasszonyom! Terden császva összekodulom is! ...

E pillanatban kopogás hallatszott s meiótt a szokásos "tesék" elhangzott volna, már nyikorogva meg is nyílt az ajtó s egy vidám ábrázat mutatkozott.

Sándor örvendezve rikkantotta:

— Szervusz, Bercikém! Éppen jókor!

— Hát csakugyan indulasz?

— Hogyne indulnék, mikor megmondtam? De most egyelőre nem erről van szó. Hanem arról, hogy bizo-e bennem; Berci?

— Mi tekintetben?

— Micsoda sületlen kérdés? Hát minden tekintetben!

A Berci névre hallgató jurátus sodorintott egyet bajszkáján s botja végével ütögetni kezdte a szoba földjét.

— Persze, hogy bizom. Miért is ne biznám?

— No, hát akkor kedves elpartolt, de visszatért barátom, ülj le erre a remek szalmaszékre, tekintsd asztalnak a kemence fenséges padkáját, fogd ezt a dicső ludtollat, üsd be a kalamárisba, — tán csak nem fagyott meg benne a ténta az éjszaka — aztán ott az a kis papíros is és irjad ...

A tréfálni nagyon szerető Berci iszonyú komoly képpel kérdezte:

— Mit írjak? Ódát? Románót? Balladát? Avagy novellát?

az ideje a buzatermelés fokozásának. Addig azonban nem.

Addig az lesz a teendő, hogy a kanadai farmer termelési tevékenységét úgy irányítsuk, hogy az ne kizárólag "buzabányászat" legyen, hanem egy rugalmas, változatos üzleti tevékenység, amely úgy szándéka, mint képességei és lehetőségei né fogva oly termelési ággal foglalkozzék, amely a legjobban kifizeti magát.

Ebben a percben, ezeknek az elgondolásoknak a figyelembevételével az volna a helyzet, hogy a nyugatkanadai kis és közép farmer (nagy farmerekről, minthogy a magyarság között ilyen nem ismerem, nem beszélék) ne helyezzen súlyt a buzatermelésre.

Mit termeljen hát? Kalászosokból minél kevesebb buzát, kevés árpat termeljen, minden intenzívben meg nem munkálható területen zabot.

(Azonban mindenütt, ahol a hizlalásnak van lehetősége, igen tanácsos a gyomnövényeket elnyomó árpa termelése, különösen ha a most folyó kísérletek eredményeképpen a kanadai árpat is fel lehet majd a malátáiparban az eddiginél nagyobb mennyiségben. Szerk.)

Konyhakertet, amennyit csak a család elbírnak gondozni. A hajlamosabb telepesek még bérmunkás alkalmazásától sem tartózkodnak a konyhakertben. Termeljenek dohányt, szövéssre alkalmass lenet, kendert, azután cukor répát, takarmánynövényeket, a különösen lucernát. A földeket elejétől tisztántartsák. Ugart nem hagyunk. Kevés földet (családonként 160 akert) műveljenek

Minden család tart legalább négy fejű tehenet, néhány anya juhot és anyasertést, valamint baromfit, amennyit csak lehet. Négy-nyolc lovat.

A gazda arra törekedjék, hogy mindennemű terménye, állata egységes minőségű legyen, hogy így az értékesítésnél jobb árakat lehessen elérni. Tehát a szó legteljesebb értelmében a vegyes gazdálkodás legyen az, amelyben ez a magyar farmer a maga jövő boldogulását keresi.

A buzatragédia itt olyan lesz, mint a távoli vihar, amelyből csak néhány mennydörgés és kevés áldást hozó esőcsepp jut el csak ide, figyelmeztetéstől, mintha mondaná: kanadai farmerek vigyázzatok, a belterjes vegyesgazdálkodás ideje elérkezett. Belterjes, állattenyésztő, ipari növényeket is termelő vegyes gazdálkodás a jövő.

Ita pedig valakinek aggodalmi volnának, hogy ugyan minek termelni ipari növényeket, ha azok feldolgozására gyárak nincsenek a közelben, erre az aggodalomra legyen szabad megjegyezni, hogy már több helyütt létesült cukorgyár és kendertő, az ipari növényeket termelő vidékeken, és ezenkívül sem kell félni. A tőke részen van és ahol jövedelmező befektetésre van kilátás ott földből nőnek a konzervgyárak és egyéb terményfeldolgozó telepek, benépesítve a vidéket, emelven az árakat és föld értékét.

A farmer azt veszi észre, hogy már buzatermelésre sem helye, sem szükség nincs és hogy a kanadai farmernek sem feltétlenül életkérdés a buzatermelés.

DEMETROVITS DEZSO

Az oláhok tönkreteszik a világhírű kalotaszegi háziipart

Kalotaszeg szőttes- és faragó háziipara világhírű volt az oláh megszállás előtt. Világszerte gyönyörködtek a kalotaszegi népművészet remekében. Körösfőre, Nyárszóra gyűjtők, művészek ellátogattak gyönyörködni a művészelkű nép műhelyeibe. A kilencvenes években I. Ferenc József is végignézte, hogyan rajzolták ki egy sakkasztal rózsaát. Szász Lászlóné asszonyék a faragott és vésett juharfa-asztalokkal, székecskével, gyönyörű fatálcákkal, szelvényekkel való, dobozokkal, ágyterítőkkel, művészi asztaltulutókkal, remek, négykétekes függönyökkel végigházták még az egész régi Nagymagyarországot, sőt fél Európát. Ma pedig Kalotaszeg vidékén kedvetlenül pihennek a vésők, a női kezek finom munkája is abba maradt. Előbb elviselhetetlenül súlyos adókkal sújtották ezt a művészkedő népet, így például az allg ezer főnyi Körösfő egy-

millió lei adót fizet, tehát jóval többet, mint amennyi a szomszédos nyolc oláh község adója. Ez azonban még nem volt elég. Most már még egyenesebben és álca nélkül támadták meg a kalotaszegi háziipari művészetet. A halálos ítéletet is kimondták felette. A vármegyei prefektus megtagadta a kalotaszegiekől a házalási engedély kiadását. Kijelentette, hogy Kalotaszegre nézve egy új törvénytervezet egyenesen és kategórikusan megtiltja a házalást, ami azután lehetetlenné is teszi, hogy népművészeti remekelket elhelyezhessenek. Mint Kolozsvárról jelentik, az elkezeredett kalotaszegi népművészek az oláh királyi udvarhoz fordulnak orvoslásért. A boldogult Ferenc király, Mária királyné, Károly volt trónörökös Heléna anyakirályné magok is többször jártak Körösfőn és a műhelyeket is megnézték, ahol a gyönyörű kalotaszegi dolgok az allg ezer főnyi Körösfő egy-

Egy elkezeredett anya rémtette

Alig csitulnak el az izgalmak, melyek világszerte hirhették tük Columbus O. város nevét az egész világon, börtönének leégése és több mint 300 rabnak pusztulásával, — máris újabb rémségek hirtérkeznek ugyanonnan.

Egy kétségbeesett asszony, ki nek férje a börtönben volt fogoly s ugyancsak elveszett a tűzben, — nem tudta tovább viselni az élet terhét és tíz gyermeke közül hetet szíven átlövé megölt s azután maga ellen fordította a fegyvert, de ez a lövés célt tévesztett s az öngyilkos gyilkost súlyos sebével kórházba szállították, ahol a halálal vivődik. Mrs. Ethel Yelden meggyilkolta legidősebb gyermekét egy 15 éves lányt, de a legkisebbeknek, a 3 éves ikertestvér fiúnak és lánynak sem kegyelmezett. Az eset alkalmával 3 gy-

rek távol volt hazulról s így me nekültek meg a haláltól.

A gyilkos anyának újságáros bódéja volt és ebben foglalkozkodott az egyik 12 éves fiu, amikor a rikancsok futva hozták neki a családja tragédiájáról szóló hirt újságoló külön kiadást.

351 TOJÁS 365 NAP ALATT

Ez a saskatooni mezőgazdasági egyetem büszkeségének, egy Plymouth Rock tyuknak a legutóbbi rekordja, amellyel bevezetett a tojás világvérsenyébe. Legerősebb ellenfele szintén kanadai, még pedig vancouveri származású fehér Leghorn fajta, "aki" évi 358 tojással tartja a világrekordot. Nem hiába haladja meg Kanada lakosságának tojásfogyasztása a napi nyolc millió!

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénsküldést iroda.

Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok.

HÁZAK, FARMOK STB. ADAS-VÉTELET INTÉZTESSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A "CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbízottja.

Vagy talán éppenséggel humorosnak?

Sándor végigsimított kemény sörtehaját.

— Azt ird, amit én diktálok.

Ezek a szavak nem tréfásan hangzottak s Berci is abbahagyta a megkezdett mókát. Nekilűt s egykedvűen szólt:

— Hát csak mondj ...

S mig Sándor — nagy léptekkel méregetve a szük szobát — magas hangon diktált, a jó Berci engedelmesen írta, hogy ezennel kezessége vállal azokért a 150 váltóforintokért, amik kel az ő kedves és jó özv. Fogas Józsefné asszonyságnak tartozik.

Berci csak írta, írta, még se mukkant. Végezetül pedig szőper alakanyarította nevét, utána biggyesztvén nagyobb hitellesség okáért az m. p. t.

Aztán felállt, Sándor is megállapodott szobamérő útjában s a két fiatalember farkasszemet nézett egymással, mig Fogasné — kezében az elmosogatásra szánt levestányérral — szerényen meghúzódott az ajtó mellett.

Sándor megrázta barátja kezét.

— Köszönöm, Berci.

És a kemény hangból valami lágy melegség érződött ki.

Berci megint bujaskájához nyúlt.

— Persze, hogy szívesen tettem. Szívesebben, mintha a temetési költségeidet kellene megfizetnem, amire nem régen nekikereserve kértél. Hanem egyet mégis megkérdezlek: Ekko-

ra adósságod mellett van nekem mire támaszkodnod?

Sándor homlokán megint ott imbolygott az a bizonyos fényeség, amint lehajolt a padkához s felkapva a versfüzetet, azt fejefőltől meglöbögötte:

— Van! Erre támaszkodom! Látod; a verseimre! ...

Berci nem volt gyáva ember, de — tudja Isten — most mégsem mert valami tréfás választ adni, komolyat meg nem tudott.

A szegény, sovány ripacs, azaz a bizonyos fényes homlokán, s a kiállott betegség nyomán fakadt tüzrózsákkal beesett arcán — lelkesen folytatta:

— Sorsomnak most már el kell dölnie! Elég volt a ripacsokodásból, elég a bizonytalankodásból ... Hallod, hogy zug oda kűnn a szél? Hogy rázza a fákat? Hogy szórja a havat? Azt hiszed, megijedek tőle? Ettől a zord, gonosz időtől? Dehogy! Csak azért is megindulok. Viszem a verseket ... Ha nem tudom őket eladni, hát ugy is jó! Akkor vagy éhen pusztulok, vagy megfagyok; s vége lesz ennek a nyomoruságos földi életnek. De, ha el tudom adni őket — ha észrevesznek, akkor ... Oh, akkor, Berci ... Majd meglásd Berci, mi lesz, majd meglásd! ...

És ekkor a jégvirágos ablakoska alatt fölzendült a diákok kántusa, amint az utazni készülő fiatal poeta tiszteletére énekelni kezdték az ő szépséges bus dalát, amit nemrégiben költött a székelyhídi szomorú kór-

házgáyon a szerelemről, amely olyan sötét verem ...

Volt valami mélyen megható ebben. Sándor fölriantotta az ajtót, s kikiláltott:

— Köszönöm fiuk! ... Megyegek! ...

Azzal összekapokta kevéske holmiját s a versesfüzetet egy kopottas vászontáskába rejtve, mellénye alá gombolta — talán hogy közel legyenek a versek a szívéhez, ahová illettek is, hiszen onnét fakadtak.

Fogasté asszonyom most már nem is színészkedett a szemébe esett pöszmelékkel, hanem a magy igazában elkezdett zokogni, s a tréfás Berci se tudott hirtelenében más hangot adni, minthogy erőteljesen futni kezdte az orrát.

Sándor a keshedt köpönyeget szorosán magához fogva, a sarokból előkerítette nehéz, göröcsös, ólmos sömfabotját, s kétszer is megölelte az ő hűséges Fogasnéját, Bercitől kísérvé kilépett az ajtón. Talán észre se vette azt a derék vasárust, Berci hűséges földijét, neki magának lelkes tisztelőjét, — aki igen nagy titokban hat fényes huszast csusztatott be utaválól a köpönyeg kirottosodott szélű zsebébe.

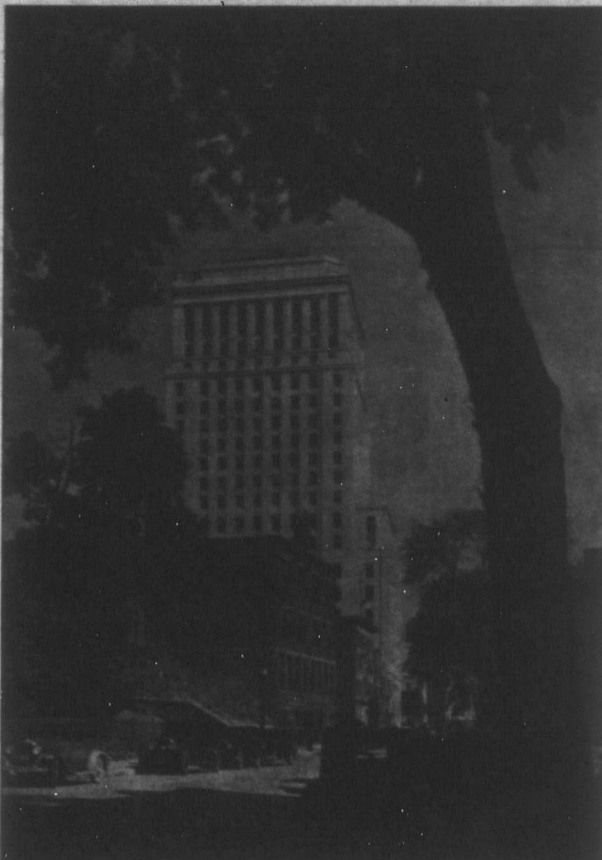
Berci, meg a vasárús és a kántus tagjai szótalanul követték az utast. A város szélén mentek el a kálmánista temető mellett, s a Hadház felé vezető út elején állottak meg, elbucuzni. Balra a nagy erdő kopasz fáimere-deztek, fenn az égen sötét hófelhők gomolyodtak. A szél már nem is csak fújt, hanem böm-

bólve ordított. Berci szeretett volna olyan valamit mondani, hogy ilyen időben még a kutyát sem szokták kiverni — de magába fojtotta ezt az igazságot, mert ismerte keményfejű barátját, akit nem lehet eltántorítani szándékától, és talán sörtődött büszkeséggel azzal vágott volna vissza, hogy őt ne tessék kutyához hasonlítani.

Elbucuztak és Sándor elindult a hadházi utra, Tokaj irányában. A hűséges Pákh Berci a többi ottmaradottal még sokáig nézett utána, mig csak nyurga alakját el nem nyelte a távolság, meg a mindsirűben hullani kezdő havas hó ...

Petőfi Sándor pedig ment, vi-szeltes, szakadékos gunyájában fakó süvege elejét jól lehuзва, mert a szél éppen szembe fútt, s szilajon vágta arcába a szürös hópelyhekkel vegyes hideg esőt. Érezte, hogy szeméből kicsordulnak a könnyek, miket az orkán kegyetlen lehellete és az élet zsarnoki nyomorusága fakasztott — s érezte, hogy a sovány arcán lassan végigpergő könnyeszemek fagyossá keményednek ...

De bánta is ő most! Tul a hideg zivatar sötétjén, tul a nyomoruságok kietlenségén, lelki szeme előtt felragyogott a diadai napja, fényt és meleget szórva reá gazdagon. Érezte, hogy ő most, rossztalpu csizmájában, foitós, vékonyas köpönyegében, ebben az ítélet-időben: mégis csak a dicsőség ragyogó hajnala felé indul ...

A több mint egymillió lakossal dicsekedő Montreal egyik legkimagaslóbb felhőkarcolóját, a Bell Telephone Building-et mutatjuk be olvasóinknak azzal a büszke megjegyzéssel, hogy ezt a gyönyörű épületet is, akárcsak a világhírű Banff Springs Hotel, 'alamint a winniepei Hudson's Bay Department Store-t is magyar építész-mérnök, a budapesti Műegyetemen végzett régikánadás Stipáni Antal tervezte.

Mit adott Kanada a világnak?

Junius folyamán az amerikai újságírók nagy csoportja látogat a Kanadába és ebből az alkalomból a torontói lapok sok érdekességet közölnek Kanada történetéből. Lapunk olvasóit is bizonyára érdekelni fogják ezek az adatok és így a legkevésbé hallottakról mi is megemlékezünk. Elsősorban is megjegyzendő, hogy a legelső farmer Kanadában de Monts francia telepes volt, aki 1605-ben a legelső búzát termelte Nova Scotia jelenlegi Annapolis városának határában. Ugyanő volt az, aki a legelső kanadai malmot építette, bizonyára nem is gondolván arra, hogy háromszáz s egynehány esztendő elmúltával az 1,320 kanadai malom kerekén negyvenmillió 100 fontos zsák lisztet őröl évente.

Nem lesz érdektelen talán megjegyeznünk itt azt is, hogy Kanada küldte át az első gőzhajót az Atlanti tengeren, amelyen azelőtt csak vitorlások mertek

átahajózni. Ugyancsak Kanadában építették a legelső gőzgépet a Kanadába és ebből az alkalomból a torontói lapok sok érdekességet közölnek Kanada történetéből. Lapunk olvasóit is bizonyára érdekelni fogják ezek az adatok és így a legkevésbé hallottakról mi is megemlékezünk. Elsősorban is megjegyzendő, hogy a legelső farmer Kanadában de Monts francia telepes volt, aki 1605-ben a legelső búzát termelte Nova Scotia jelenlegi Annapolis városának határában. Ugyanő volt az, aki a legelső kanadai malmot építette, bizonyára nem is gondolván arra, hogy háromszáz s egynehány esztendő elmúltával az 1,320 kanadai malom kerekén negyvenmillió 100 fontos zsák lisztet őröl évente.

Igy készült Trianon ...

Hunter Müller amerikai író és diplomata most adta ki emlékiratát. Az emlékiratokban megtaláljuk annak okát, hogy Aradot, Nagyváradot és Szatmárt, ezt a három határmenti várost miért csatolták Rumániához, 1919 május 4.-én alakult meg az aradi Károlyi Gyula-Varjasi-Barabás-féle "ellenforradalmi" kormány.

Május 8.-án Tardieu, Franciaország jelenlegi miniszterelnöke a határmegállapító albizottság előadója javaslatot tett a főbizottságnak a határ megállapításáról. Az aradi ellenforradalmi kormány megegyezett az antant megbízottaival, hogy május 9.-én megindulnak Szegebre és megkezdik a szervezkedést a vörösuralom letörésére. Ugyanezen a napon Lansing az antant főbizottság egyik tagja és Tardieu között a következő párbeszéd folyt le:

Tardieu: Egy igazán pontos határvonalnak tulajdonképpen 20 kilométerrel keletrebbre kellene haladnia az általunk javasoltnál. De azért, azt hiszem, megfelelő lesz az általunk javasolt is.

Lansing: Vajon miért nem le-

hetne egészen pontos néprajzi vonalat alkalmazni?

Tardieu: Azért, mert ez esetben el kellene vágni egy vasuti fővonalat és ez a közlekedés rovására lenne.

Lansing: Található-e bárhol is a javasolt határtól nyugatra rumán népesség?

Tardieu: Ez előfordulhat bizonyos elszigetelt helyeken. Mintegy hatszáz ezer magyar maradna rumán és huszonöt ezer rumán maradna magyar uralom alatt az általam javasolt határ esetén.

Lansing: Ez a felosztás tervezet nem látszik valami nagyon igazságosnak. Az a benyomásom, mintha a magyarok kárára történne a határmegállapítás.

Tardieu: Az egész kérdést a legnagyobb gonddal tárgyaltuk. A magyarok sajátos elhelyezkedése folytán teljességgel lehetetlen volt kikérni azt, hogy sorak közül nagyobb tömegek a rumán állam fenntartása alá ne kerüljenek.

Ezen a néhány percig tartó párbeszéd után, hogy három nagy város: Arad, Nagyvárad és Szatmár, Rumániához csatoltattak.

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

VANDORBOTOT FOGNAK A MAGYAROK

A munkaviszonyok sajnos nagyon rosszak Magyarországon, természetesen hát, hogy sokan vesznek vándorbotot kezükbe, mennek külföldre szerencsét próbálni. Egész Európának közös betegsége azonban a munkanélküliség, így hát aki munkát akar találni, kénytelen áthátróni a tengeren, Északra, vagy Dél-Amerikába menni. Ha azok az államok, ahova szívesen mennek a kivándorlók, Kanada és az Egyesült Államok nem szigorítanak egyre jobban a bevándorlást, bizony erősen emelkedne a Magyarországból kivándorlók száma. Így azonban, miután oda, ahova örömmel mennének

nem mehetnek, sokan gondolják meg a kivándorlást, maradnak itthon, abban a reményben, hogy majd csak megjavulnak itt is a viszonyok.

Heves megyéből például emelkedik a kivándorlás, mert évek óta vagy a börtömös rossz, vagy ha elég terem, nincs ára a bornak. Tönkrementek a szőlősgazdák, nem tudják megmunkáltatni szőlőjüket, sok munkás, aki ebből élt, veszítette el kenyereit. Érdekes a heves megyei kivándorlás statisztikáját alaposan megnézni. 636-an vándoroltak ki. Ezek közül 401 ment Kanadába. Az Egyesült Államokba csak 23-an mentek, mert hát többet nem engedtek be, 16-an kísérleteznek, hogy milyen Uruguayban az élet. Igen sokan próbálnak most Dél-Amerikában elhelyezkedni a magyarok közül. Csúpan Heves megyéből 195-en kértek és kaptak Argentínába szóló utlevelet.

Magyarországból is sokan kénytelenek elmenni, mert nem keresnek annyit, hogy a legszűkösben is megélhessenek. De

még sokkal erősebb a kivándorlás az elszakított országrészekből, ahol a hatóságok mindent elkövetnek, hogy minél több magyar hagyja el az országot. Engedik, sőt elősegítik lelketlen kivándorlási ügynökök munkáját, megadják az utlevelet akkor is, ha remény sincs arra, hogy a kivándorló és családja ott elhelyezkedjen, emberhez méltó feltételek mellett munkát kaphasson. Náluk csak egy a szempont, ha másképp nem, legalább így javítani a statisztikát így fogyasztani a magyarságot. Erdélyben és a Felvidéken egyformán szomorú a helyzet. Gazdaságilag tönkreteszik a magyarságot és azután kivándorlás alakjában szabadulnak meg tőlük. A Csallóköz zárt magyar nyelvterület volt. Szlováknak még híre se látták ott, csehek pedig talán azt se hallották a falvakban, hogy egyáltalában a világon is vannak. Csináltak birtokreformot és szlovák telepekkel próbálták a Csallóközt elszívósítani. Akkor nagyon sok elűldözött magyar volt kénytelen kivándorolni. De ugylátszik

nincs áldás az erőszakkal szerzett birtokokon, mert a szlovák telepek seregétől mennek tönkre a Csallóközben. Nem értették az ottani gazdálkodást, nem is volt tőkájuk, az utolsó években nehéz volt a mezőgazdasági termények értékesítése, a Csallóközből újra kivándorlók szomorú csapata indul Amerika felé. Most a szlovák telepek, akik az új államnak aligha lesznek kint Amerikában lelkes szószólói. Ezek a szlovákok is Kanada felé készülődnek, ők is ott szeretnének új hazát, boldogulási lehetőséget találni.

A magyar termelést most megpróbálják reformálni. Nagy szabású gyümölcsstermelés indul meg, a Hortobágyon rizstermelésre rendezkednek be, amikor újabb ötvenezer holdat lehet hasznosítani. Olyan szikes földek ezek, amik eddig sovány legelőknél többet nem adtak. Reméljük, mindez a szép terv sikerül és akkor azután lesz itthon is dolga minden munkás kéznek, nem lesznek kénytelenek külföldre menni kenyeret keresni.

nia, nekivágott a külföldnek, Dél-Amerikának és már itt is haza, hogy egy buenos-ayresi gyárban megkezdje a rosta gyártását.

Cs. Kovács János magával vitte az összes külföldi szabadalmakat, de szerencsére a magyar szabadság itthon maradt és most végre valahára jó utra jutott ennek az ügye is. Hajduböszörményben akadt egy lelkes magyar mérnök, Sillery Sándor, aki elkezdte a rosta gyártásának. Az első példányok már el is készültek s ha kicsiben, szerényen indul is az üzem, Sillery bizonyos benne, hogy ki tudja elégtíteni az összes érkező

rendeléseket, melyek már is szép számban jönnek. Azt mondja, hogy a német Krupp is csak egy egyszerű kovácsműhellyel kezdte Essenben. Mit lehet tudni, hátha egyszer már Magyarországon is meglehetősen lehet a német példát magyar haszonra. Nem bizonyos, mert most még csak egy bizonyosság van. Az tudnillik, hogy a találmány jó, olcsó 280 pengőért az az 50 dollárért minden cséplőgépre rászerezhető és ami a legfontosabb, évente félmillió mázsa buzát lehet megtakarítani vele Magyarországnak.

Mátray Lajos (Előrs)

Hétről-hétre

Nemcsak Budapesten, vidéken is borzalmas a munkanélküliség, meg is kezdődnek mindenhol a közmunkák. Legkétségteljesen az alföldi kubikosmunkások nyomorusága. Ezeknek egy részét most a Tisza szabályozásának megkezdésével, gátmunkákkal foglalkoztatják. De perze még így is nagyon szomorú a helyzet és ezért mindenki nagy érdeklődéssel és izgalommal várja a franciaországi aratómunkákról érkező híreket. Arról van ugyanis szó, hogy miután Franciaországban vidéken kevés a munkás és nem tudják elvégezni az aratást, Magyarországból is vinnének ki nagyobb számú munkást. Már megindultak a tárgyalások, negyven ezer munkásról van szó, akiket természetesen több agrárállam-

ból toboroznak össze. Miután itt jó munkabérről, megfelelő munkafeltételekről és az utóköltés teljes megtérítéséről van szó, ez a lehetőség minden esetre nagyon hozzájárulna a magyarországi földművelők helyzetének javításához.

Az esettől hősök emlékére épülő új református templomnak nagy ünneppé tették le az alapkövét. Az ünnepélyt azonban szomorú, de azért szerencsésen végződő incidens zavarta meg. Már egész nap szeszélyes áprilisi volt az időjárás és délután, amikor a kormányzó kísérete és az ünnepélyen résztvevő előkelőségek már a disztortórból nézték a szertartást, egy forgószél felkapta a sátrat és a benyelvek borította. Pánik támadt és különösen nagy volt az

ÚJ CSÉPLŐROSTÁT TALÁLT FEL KÉT MAGYAR

A magyar ész, magyar akarat — hála Istennek — nem szűnik meg munkálkodni még most az általános csüggedés, le roskadás idején sem. Ennek a fajtának ősi leleménye, a találmányos szerencsésen legyekszik pótolni a sok-sok magyar veszteséget.

Két egyszerű sorsu, derék hajduböszörményi magyar lepte meg mostanában olyan találmánnyal a gazdasági világot, amelynek nagy jövője, főként pedig használhatóságához, immár kétség sem fér. Cs. Kovács János hajduböszörményi kovácsmester és Török Imre gazdálkodó olyan rostaszerkezetet talált fel és szabadalmaztattak, amelyik minden tekintetben alkalmasnak látszik a cséplési szemvesztés kiküszöbölésére, illetőleg arra, hogy ezt a veszteséget a minimálisra csökkentse. A találmányt megvizsgálták és gyakorlatban kipróbálták a magyarországi gazdasági akadémia gépkísérleti állomásán és a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak annak előnyéről.

A rostaszerkezet, mint minden igazán zseniális találmány, tulajdonképpen rendkívül egyszerű dolog. Törökek csak a rosta mozgásának újszerű technikájára jöttek rá, de ezáltal elérték azt, hogy a cséplési szemvesztés, amely 100 mázsánál 3 mázsa volt, a rosta alkalmazása esetén 100 mázsánál husz kilóra csökken. Ez azt jelenti, hogy Magyarország évi húszmillió mázsás gabonatermését véve alapul, eddig minden esztendőben hatszáz ezer mázsa buza ment veszendőbe, míg a rosta általános alkalmazása esetén ez a mennyiség oly lényegesen apasztható, hogy évente több mint félmillió mázsát lehetne megtakarítani a nemzeti termelés javára.

A feltalálók természetesen mindenféle kísérleteztek, hogy találmányukat értékesíthessék.

Megszerezték 11 külföldi szabadalmat is, de bizony a magyar mezőgazdasági gépgyárak nem nagyon hittek a két egyszerű embernek. Egy évig tartó huzavona után Cs. Kovács János mit tehetett mást, elindult azon az uton, amelyet a legtöbb magyar feltalálónak meg kell jár-

Rendszeres heti személyszállítási forgalmak Lloyd Hajókkal

KANADA
MONTREAL - HALIFAX

és

EURÓPA
BREMEN

között. Szívesen szolgálunk tanácsot, ha az Óhazába szándékozik utazni. Segítségére leszünk magyarországi rokonainak vagy barátainak Kanadába való kijövetelénél és a szükséges okmányok megszerzésében.

NEW YORKBOL EURÓPÁBA

rendes heti expressz szolgáltatást a világ leggyorsabb hajóján.

Pénzküldés a világ minden részébe.

Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy

NORTH GERMAN LLOYD

654 Main St Winnipeg, Man
Regina-Edmonton-Vancouver
Montreal-Toronto-Halifax
Calgary

HOLLAND-AMERICA LINE

STATENDAM

ROTTERDAM - VOLENDAM
NEW AMSTERDAM és VEENDAM

a Holland Amerikal Vonal közkezdelt hajói. Hajóindulás hetenként New Yorkból

Magyarországból Kanadába

Közvetlen összeköttetés ROTTERDAM és HALIFAX között. Kérjük elhelyezkedni a feladás Segítségére leszünk bevándorlók részére a kanadal beutazás engedély megszerzésében. Irodánk és képviselőink minden nagyobb városban. Felvilágosítás nyújt minden helyi ügynök vagy a

HOLLAND-AMERICA LINE
673 MAIN STREET
WINNIPEG, Man., Canada.

LEGJOBB,
mert serpenyőben van szárítva

Robin Hood Rapid Oats

Növekedőbenlevő gyermekeknek nincsen egészségesebb eledel, mint a **MELEG "SERPENYŐBEN SZÁRÍTOTT"** zabkása

Gyűjtse a "KÁRTYÁKAT"
amelyeket a TURRET finomravágott dohány

csomagokban talál, értékes ajándékokat adunk értük!

KÁRTYÁKAT mellékelünk még ezenkívül következő dohány gyártmányainkhoz

Dixi Plug pipa-dohány
Stonewall Jackson szivarok (Csak 5 darabonkénti csomagban)
Ogden's Cut Plug dohány
Big Ben Chewing dohány
Winchester cigaretták
Millbank cigaretták
Old Chum dohány
Rex cigaretták

NEGY teljes sorozat kártyáért

ÖT teljes sorozat kártyáért

ÖT teljes sorozat kártyáért

NYOLC teljes sorozat kártyáért

M KET teljes sorozat kártyáért

KET teljes sorozat kártyáért

WEAR-EVEN

TIZ teljes sorozat kártyáért

EGY teljes sorozat kártyáért

Mi kapható a PANNONIÁNÁL?

ÚJ BEVANDORLÓK SÓSBORSZESZ

Csak egy fog boldogult az új házában, ha az alatti könyvekből rendel. A rendelés összegét bányában is beküldhető.

NYITRAY Nyelvtan 75
 GREEN Nyelvmentor 82.0
 BRAUN Nyelvtan 81.25
 GREEN Szótár 81.25

Pénzküldés, Hájójegy és bevándorlási engedélyk.

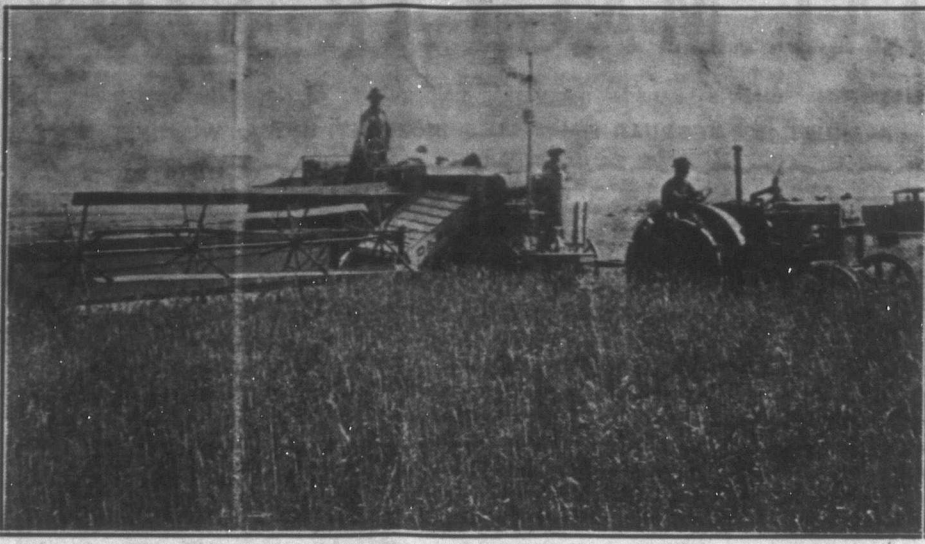
MAGYAR GRAMOFON LEMEZEK
 ORIASI VALASZTEKSBAN

NAGY ÖVEG ÁRA: \$1.00
 Postai rendelésnél \$1.25

Óhazai RIZ ABADI cigarettapapír tucatanként 50c.

PIATNIK-féle játékos kártya
 Csomagonként postán ... 75 cent

KOTÁNYI SZEGEDI édesnemes paprika eredeti csomagolásban. No. 1-as csomag ára: 90c., No. 2-es papír doboz \$1.30, No. 3-as bádog dobozban \$1.60.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKSEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MÜVELÉS ALATT, KÉSZ SZANTÁSSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASZSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FÉLTERMÉS TÖRLESZTÉS.

"PANNONIA" WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: 296 1/2 Main Street, — — WINNIPEG, Man.

TENGERENTULI ORSZAGOK bármely kikötőjébe

HAJÓJEGYEKET VASAROLJON NALUNK!

Vannak az Óhazában rokonai akik Kanadába szeretnének jönni?

CANADIAN NATIONAL

ügynökei és állomásfőnökei mindenben segítségére lesznek

MINDEN AMERIKAI MAGYAR TUDJA

HOGY MEGTAKARITOTT PÉNZÉT NÁLUNK KELL ELHELVEZNIÉ KAMATOZÓ BETÉTRE

MERT mi 4 1/2% kamatot fizetünk, MERT mi a kamatot negyedévenként írjuk a tőkéhez, MERT állami bank vagyunk és MERT bankunk vezetősége közel 30 esztendője szolgálja az amerikai magyarságot.

The Harbor State Bank EMIL KISS, President

FOURTH AVE.—9th STREET NEW YORK
"AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÁLLAMI BANKJA"

Magyar embernek föld kell!

Előbb-utóbb megújja a magyar a jövőt-ménést, ami a zsidóknak, meg a cigányoknak a mestersége. Akármilyen összeget keresett már, mióta Kanadában van, akármilyen összeget hozott az Óhazából, vagy az Egyesült Államokból, van földünk egy a buegyellárisához, mint a tehetőséghez. \$25.00 lefizetés mellett \$6.00-tól 10 dolláros holdankénti árban vehet földeket, amelybe 4 évig nem kell semmit fizetnie. A föld jószágát már sok megtelepedett magyar család bizonyítja. — Vannak továbbá 30-50 dolláros öntözött földek, amelybe 75%-ot előre le kell fizetni, a fennmaradt összeget pedig kedvező feltételek mellett, amit a biztos termést hozó földekből kényelmesen és hamarosan ki lehet fizetni. — Ha tehát elhatározott szándéka, hogy ezután nem a más munkása, hanem a saját maga gazdája, a maga ura akar lenni, úgy írjon még ma részletekért és felvilágosításért. HAJÓJEGYEK, PÉNZKÜLDÉS, BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK ROKONOK SZÁMÁRA, TŰZ ÉS ÉLET-BIZTOSÍTÁSOK

S Z A K Á C S G Á B O R I R O D A J A
KIPLING, SASK. BOX: 30.

Green ruhaüzlete

Tíztesteséges üzlet a jelazavunk! Magyar és szlovák vásárlóink tanuskodhatnak arról. Mindent raktáron tartunk, amire szüksége lehet: Fér-firuhák, kabátok, calzókák, kalapok, sapkák. Önnepi és munkalegek, kesztyűk stb. Nagy választék grákbán, ékszerekben, gyűrűkben és hangszerekben. Különösen lezállítottuk a következő cikkek árát:

Férfi overallok \$1.50 Finom cipő \$6.00 helyett \$4.95
 Erős overall 2.75 helyett \$2.19 Finom félcipő \$3.45, 3.95
 Munkálcipő \$2.95 és \$4.35
 Férfi uccal cipők \$3.95 Erős munkálszettek \$0.98

Minden postal rendelést lehetőleg még a beérkezés napján továbbítunk. Ne küldjön készpénzt — postal Money Orderen a legbiztosabb beküldeni hozzánk a szükséges összeget. — Amennyiben a fent hivatott árukon kívül más rendelés, azt is haladéktalanul megküldjük címére.

THE GREEN'S STORE
551 Main St. WINNIPEG, MAN.

HA LEVELET IR HOZZÁNK, VAGY ELŐFIZETÉSET KÜLDI BE CIMEZZE LEVELET KÖZVETLENUL A KANADAI MAGYAR UJSÁC"-hoz 296 1/2 Main St. Winnipeg.

ijedtség, hogy a kormányzó vajjon nem sebesült-e meg. Szerencsére azonban csak az ijedtség volt nagy, a kormányzó nem sebesült meg, sőt a sebesülteknek ő nyújtott első segílyt. Maga Ravasz László püspök, aki kissé megsértült, tovább folytatta azért a szertartást.

A Szent István bazilika előtt áll Magyarország legnagyobb harangja és arra vár, hogy felszenteljék, felhuzzák a toronyba és kongásával megnyissák a Szent Imre évet. Már nagyban folynak a Szent Imre év előkészületei. Magyarországból és külföldről rengeteg zarándok érkezik. A Szent Imre év alkalmából Aahenből Szent Imre ereklyéket kapunk, a velencei zarándokok pedig Szent Gellért püspök egy ereklyéjét hozzák el Velencéből és ajándékozzák a magyar katolikusoknak.

Készülődünk a Nemzetközi Vásárra. Már épülnek a kiállítás pavillonjai és nagyszerű propaganda folyik, hogy külföldről is minél többen jöjjenek el. A propaganda legújabb eszköze a rádió. Hetenként többször az esti órákban német és francia előadások ismertetik a külföldi del a nemzetközi vásár nagy jelentőségét.

Megindult a vidéki légitforgalom Magyarországon. Az első repülőgépet, amely Budapestről Pécsre, Kaposvárra és onnan visszarepült, mindenütt nagy ünneppélyességgel fogadták. Ezen a repülőgépen még nem utasok, hanem a Légitforgalmi Társaság vezetői, Baranya főispánja és újságírók utaztak. Az egész ut nem is másfél órát vett

igénybe és mert nem drágább, mint a gyorsvonat második osztálya, azt hiszik, hogy nem sokára népszerű lesz ez az új közlekedési eszköz.

Husvételra külföldi turára indul több magyar footbalcsapat, reméljük, hogy győzelemmel térnek majd vissza. Svájcban a válogatott mérkőzés eldöntetlen eredménnyel végződött. Győzelemre ugyan nem nagyon mertünk számítani, de azért mégis nagy csalódást keltett, a 2:2 eredmény. A magyar csapat sor ugyanis nagyon gyengén játszott, megfelelő játékkal bizony győzelmet lehetett volna elérni. Bárány István Németországban és Csehországban egész sorozat győzelmet aratott, megjavította az Európa rekordot, erősen közeledik már a világrekordhoz is.

AZ OSZTRÁK KORMÁNY ELTILTOTTA A MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZNAK A MAGYAR HITOKTATÁST

A nyugatmagyarországi Felsőőrben az osztrák állam a református magyarság nagy anyagi áldozatával polgári iskolát létesített, amelyben eddig a hitoktatás magyar nyelven folyt. Most a bécsi legfelsőbb egyház tanács felrattára a kormány utasította a polgári iskolát, hogy a jövő tanévtől a magyar anyanyelvű reformátusok is csak németnyelvű vallásoktatásban részesülhetnek. A nép között óriási a felzúdulás és maga a vidék lapja, az Oberwather Sonntagszeitung is kemény kritika tárgyává teszi ezen intézkedést.

Gaal Károly

szakképzett magyar ipar-mester
Magyar lakatosműhely
 nyitott MONTREALBAN és kéri a magyarság szives pártfogását.

Ha pénzt akar küldeni a világ bármely részébe, vegyen

Canadian National Money Order Express
 Pénze biztonságáért tökéletes jótállást vállalunk

KANADAI SZOLGÁLAT HAMBURG ÉS HALIFAX KÖZÖTT

Rendes hajójáratok a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin:
 Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a HAJÓJEGYEK BEVANDORLÓKNAK utazás sokkal gyorsabban történik. Társaságunk Itteni és európai képviselői minden tekintetben az utazók segítségére lesznek.

EXPRESS HAJÓJARAT NEW YORK ÉS HAMBURG KÖZÖTT

Rendes heti gyorshajókat duplacsavaros olajjal fűtött ingást csökkentő készülékkel ellátott közkedvelt hajókon
 ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND, HAMBURG és NEW YORK
 Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökhöz vagy
HAMBURG-AMERICAN LINE
 274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.
 MONTREAL - TORONTO - REGINA - EDMONTON

MAGYAROK

ALTAL TERMELT
 I. oszt. Szamosháti dohányt
 rendelhet fontonként

50c.-ért

Minimális rendelés 5 font
 CANADA BARMELY RÉSZÉRE SZALLITUNK az összeg előzetes beküldése után. — CIM:

FRASER VALLEY TOBACCO GROWERS
 4751 MAIN STREET VANCOUVER, B.C.

SZENT ÉV MAGYARORSZÁGON 1930

Utazzunk a Cunard Lineal a Hivatalos Zarándok társasággal Kanadából és az Egyesült Államokból.

Társas indulás Montrealból indul:

Május 15—"Ausonia"
 Junius 6—"Alaunia"
 August 1—"Alaunia"

Hajókkal. Forduljon a Cunard Line ügynökéhez vagy Winnipegi irodán kérje szent imre életrajzát mely művet díjazlanul megkaphatja.

Utazzon mindig Cunard Lineal pénzt küldje Cunard Line által.

270 Main St. Winnipeg
 180 Pinder Block Saskatoon
 481 Lancaster Bldg. Calgary
 18053 Jasper Ave. Edmonton
 622 W. Hastings St. Vancouver
 26 Wellington St. West Toronto
 22 St. Sacramento Street Montreal

CUNARD
 Canadian Service

5 Years IN WOOD

Seagram's

LEGŐREGBB WHISKEY KANADÁBAN

Canadian RYE WHISKEY

AZ ÁLLAM PECSÉTE EZT IGAZOLJA

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉG HIREI

A SZÖVETSÉG CÉLJA: Egy táborba való tömörítés- után a kanadai magyarság boldogulását és Kanadába való beilleszkedését minden rendelkezésre álló eszközzel elősegíteni.

ALAKULT 1928 FEBRUÁR 1.-én — KÖZPONTI IRODA: WINNIPEG, MAN. 544 Main Street.

TÖBB TÜRELMET

NEHÁNY SZÓ AZ UJONNAN ERKEZETTEKHEZ
IRTA: SZABÓ PAL WEYSBURN, Sask

Most amikor a füstölő nagy hajlékok ismét ezerszámra öntik magukból az ujonnan érkezett ember- tömeget és köztük a bevándorlás korlátozása ellenére tetemes szám- ban magyart is, talán idősebb lesz néhány szóval foglalkozni az elhelyez- kedésüket illetően. Sajnos a mi ma- gyaraink, mikor a fehér falu, száma avagy cseréptető kis házacskájában a sok nehéz küzködéselt telt napok ut- tán azon gondolatra jutnak, hogy "ki kell vándorolni Kanadába" — ezen érzést hirtelen csak annyit tud- nak, amennyit a koma, — sógor — meg a szomszéd asszony mesélték, hogy itt "rémisztó sok dollár" terem, miért csak le kell hajolni és a hát- zsákokat csak tele kell gyümölcshel, azután már lehet is utazni haza és az előre gyönyörűen kiszínezett ál- mokat mind meg lehet valósítani. Mert másképp ott kint abba az idegen- ben nem is lehet a világ sora, hisz csak a multhéten kapott harminc dollár a csempé Nagy Ferkó felesé- ge: a Rozál, meg a lassu Kis Péter- né komámasszony, e héten még az a gyűge Hosszu Balázs is küldött negy- ven dollárt az asszonyának — pedig még alig három hónapja is ötvenet küldött.

Ha a magyarunk fejében motos- kálna még egy kis gyenge kétség az- fránt, hogy ott kint messze Kanadá- ban talán mégsem olyan rózsás min- den mint ahogy beszélnek, de a falu- ba érkező 40—50 dollár ami pengőben tetemes összeget képvisel, rövidesen minden kétséget eloszlat és már kész is a végleges elhatározás, hogy minél hamarabb kifelé Kanadába. A szán- déköt rövidesen tett követi. A háznak egyetlen mindennapi kenyér adója a becsületben megőrzött "Riska", to- vábbá a két táltos paripa, mely ugyan huszár alá már nem való, de azért jó- uton elhúzzák még a szekeret, olcsó pénzért más tulajdonára vándorol- nak. A szegényes kis bírtok aránylag ériási módon meg lesz terhelve és magyarunk indul is már neki Kana- dába.

Sir az anyjuk, sirnak a gyerekek, kisse elfátyolosodik a mi emberünk azeme is és lopva ki-ki tőről egy elő- kíváncsiságod könnyűseppent — de azért nagy önbizalommal vigasztal- ja szerettelt, hogy rövidesen jobb sor- uk lesz, mert ha ott kint van a ro- pogós dollárokat még pedig garmadá- val. Azzal neki indul az ismeretlen távoli idegennek. Nézzük csak meg közelebbről, hogy is fest ez a képzelt

mennyország és hogyan jutnak hozzá a magyarok dollár garmadákhöz. Minden "immigrant" (kivéve azon- akik a vonatról utközben megölték a keleti városokba, hogy ott szaporít- sák a nyomorgó munkanélküliek ez- reit) Winnipegre kerül a farm-vidéke- ken való arányos elosztás végett. A vidéken ugyanis előt utóbb mégis csak akad megfelelő munka számuk- ra, de természetesen, hogy nem azon- nal, hanem bizony arra is várni kell, kinek rövidebb, kinek hosszabb ideg- ami a szerencsétől és a körülmények- től függ.

Már most mi történik a legtöbb esetben? Az emberek kutaznak Win- nipegre a számukra kijelölt vidékre. Mikor megérkeznek már azonnal men- nének is dolgozni de ezen szándékuk- ban alaposan csalódnak és ezért már az első napokban teljesen kétségbe- esnek. Elkezdnek zugolódni és szid- ják egy Kanadát, mint az öket kiho- ztató társaságokat, hogy csak kizsebel- ték, becsapták és elhózták ebbe az idegen világba őket, anélkül, hogy va- laki is gondoskodnék róluk. Szegény fejüknek itt kint már nem jut eszé- be, hogy odahaza minden pénzt meg- adták volna csak azért, hogy nehogy valahogy otthon maradjanak. Ha nem jöhettek volna Kanadába, ugy gondol- kodás nélkül Brazília avagy Argentí- na felé vették volna az utirányt.

Mikor a hosszú kanadai tél után lassacskán megindul a gazdasági mun- ka az elején és pláne az idele rossz- esztendőben, bizony csak gyenge- bért ígérnek a farmerek — kiknek az elmúlt esztendőben alig termett valami vagy semmi és így pénzüllé- nek vannak — bizony akadnak sokan- akik a felajánlott munkabért keves- lik, sőt nem egy közülük el sem vá- lalja a munkát, mert a kintlevő és a keleti ipartelepeken valamikor dolgo- zó koma, sógor, földi sokkal nagyobb bérekről írogattak haza. Miután pár napig várnak és vagy nem akad ma- gasabb bérelt kecsgető munka, vagy egyáltalán semmi, ugy nagy zugolódá- sok között hagyják ott a vidéket és aszerint, hogy kinek-kinek hogy en- gedli a zsebe más és más várost keres- nek fel. Természetesen bármelyik vá- rosba mennek mindenütt újabb és újabb csalódás az osztályrészük, mert hisz mindenütt van éppen elég em- ber, kik ott munkára várnak. Még csak megvárják, hogy a prérítartomá- nyok egyik vidékéről ruccanai és va- lamelyik közeli városba, de számtalan bevándorló van akinek a keletkanadai

városokban van valami ismerése, a- tettük el a fejüket, a türelmüket a- lassacskán felettünk is kistűtött a nap. Munkához jutottunk, keresethez, adó- ságunkat, családunk megélhetését biz- tosítottuk. Bizony kedves honfitár- salm, ne csüggedjenek, ne essenek kétségbe, csak több türelemmel legye- nek és meglátják, hogy igenis itt is hozzá lehet jutni tisztességes munká- hoz, amiből számukra törleszhetik a- dósságukat, sőt majd idővel arra is fog jutni, amit odahaza a bubos ke- mencé padkjánál összebuja az any- jukkal a hosszú tél estéken oly szé- pen előre kiterveztek, kiszíneztek, a- miért tulajdonképpen idejötték Kana- dába: — még félre is tehetnek vala- micskét — csak több türelmet.

Hiába magyarázza akárki, hogy a keleti nagy városok fényes uccáin e- zerszámra ténferognak a munkanélkü- lkek s noha már régebben kijöttek sőt a legtöbbjük az angol nyelvet is tü- rehetően beszéli mégsem tudnak ke- nyérkeresethez jutni, miután ahelyett hogy a gyárak felvennék, inkább lefi- zetik a munkásokat létszám csökken- tése végett.

Sokan az egész nyarat öbetett kéz- zel töltik el és nehezen várják azt az- időt, mikor féláru jeggyel utazhat- nak vissza nyugatra aratásra.

Nem egy magyarunk el nem hiszi, hogy Kanadába nem csak magyar be- vándorló érkezik, de bizony a többi- nemzetek fiait mellett angolok is. Azt meg pláne nem hiszi el, hogy ezen angol bevándorlók kormány támoga- tásban részesülnek és bizony ha vala- melyik ipartelepen van felvétel ugy az angolok következő elsősorban, miután meg tudják magukat érteni.

A legtöbb bevándorló éppen az- iránt zugolódik, hogy minek hozták őket nyugatra, miért nem engedték- szabadon a kikötőből, hogy oda me- hettek volna ahova akartak. De arra- nem gondolnak, hogy mi történnék akkor ha mindenki csak az ipari vá- rosokat rohanná meg. Aki a városba akar menni ugysem lehet visszatár- tani. Mikor pedig tudatára ébred családottságának már késő minden. Az ilyen egyének már elvesztek ugy Kanadába — mind az óhazára nézve, meghasonlanak önmagukkal is.

Nem honfitársak! Nem ugy van- itt az élet, mint azt előre kiszínezve elgondolták... Kanadában ugy a min- dennapi kenyeret, mint azt a pár dol- lárt, amit haza küldenek, véres verej- tékkel és vas ököllel kell az életől ki- verekedni. Bizony nagyon, de nagyon keményen meg kell érte dolgozni. Ha- bár azonnal nem is jutnak munkához, ne vesszék el türelmüket, ne essenek kétségbe és legfőképpen ne kacsint- gassanak az iparvárosok felé.

Csak több türelmet. Vegyék elő a- jobb eszüket és ne higgyenek sem- mi bujtogató szónak. Mi régebben ki- jöttek igenis, hogy nagyon is jól tud- juk, hogy a maguk lábát szük csizma- szorítja és hogy milyen gondok miatt nem jön álom a szemükre. Mi is át- estünk azon, hogy otthon a felvett köl- csön tőkété és kamatja esősékes volt azonfelül az otthon maradt családnak meg is kellett valamiből élnie. Mi is tehetetlenek voltunk a kezdet kezde- tén ebben az idegen világban, munka és pénz nélkül. De azért nem vesz-

tettük el a fejüket, a türelmüket a- lassacskán felettünk is kistűtött a nap. Munkához jutottunk, keresethez, adó- ságunkat, családunk megélhetését biz- tosítottuk. Bizony kedves honfitár- salm, ne csüggedjenek, ne essenek kétségbe, csak több türelemmel legye- nek és meglátják, hogy igenis itt is hozzá lehet jutni tisztességes munká- hoz, amiből számukra törleszhetik a- dósságukat, sőt majd idővel arra is fog jutni, amit odahaza a bubos ke- mencé padkjánál összebuja az any- jukkal a hosszú tél estéken oly szé- pen előre kiterveztek, kiszíneztek, a- miért tulajdonképpen idejötték Kana- dába: — még félre is tehetnek vala- micskét — csak több türelmet.

FELROBBANT EGY MAGYAR AUTÓJA

Az ontarioi Claytonból, ahol mostanában nagyobb földmün- kálatok folynak, de sok géperő miatt munkásra alig van szük- ség, — Szentmiklósi György tu- dósítónk írja a következőket: Majdnem halálos baleset érte Fay Ferenc honfitársunkat, aki saját teherautójával dolgozott. Ebéd idő után, ahogy az autót be akarta gyújtani, ismeretlen okból a motor felrobbant úgy- hogy az autó használhatatlan- ná vált és Fay Ferenc súlyosan megsebesült és azonnal kórház- ba szállították.

SYDNEY, N. S.

A sydneyi műkedvelő ifjuság aprí- lis 26.-án nagyszabású táncmulatsá- gal egybekötött színelőadást rendez- tet. Színe került a "Veres hajú" cí- mű komédia. Irtá Lukács Sándor. Sze- replők: Jakab Ilonka, Dakay István, Holes Annuska, Balázs Béla, Dakay József, Ferenc, Mihály, Eszter és Bős- ke Nagy Mariska és Böszöke, Keller Gizella, Kis Árpád, Lefler István, Til- ler Miklós, Kurincai Kató, Rácz Ró- zsi, Vance Jolán, Mántli Margit, Ja- kab András, Kocsis Ilonka, kiknek az- egyet vezetésége köszönetet mond a közreműködésükért amivel jó estét- szereztek a sydneyi közönségnek. Kül- önösen meg kell említenünk a főszé- replőket Dakay Józsefet, aki a komi- kus szerepét hozzáértően alakította, továbbá Novák Bernát, aki színet a- latt mint kedvelt bohócunk szórakoz- tatta a közönséget. Négy magyar- lány olyan finoman lejtette a ma- gyar szótól teljes magyar diszben, hogy a tapsvihar nem akart szünni és- újból táncolniok kellett. Köszönetet mondunk továbbá Barta Pálnak, aki az egész előadást nagyszerűen rendez- te és tanította be 12 éves gyakorlatá- val. Sugó Siktör József volt. Nagy Ferencné maszkírozta a szereplőket Barta Pál segítségével. Kívánnak sok- előre haladást és akaratot az egész műkedvelő gárdának.

A Sydney Magyar Betegsegélyző Vezetősége.

SHEERNESS, ALTA.

Az albertai Sheerness melletti kő- szénbánya május 6.-án déli 12 órakor kigyulladt és a füstölgő valamint a- fölönöző készülék és gépház pár óra- alatt a lángok martaléka lett.

A mikor kigyulladt, mindenki ép- pen ebédelt és ennek folytán mire fig- yelmesebb lettek akkorra a lángok ugy elharapodtak, hogy ugyszólván- mentésről szó sem lehetett. Félő volt, hogy a kazánok felrobbannak, de ez- szerencsére nem következett be. A- kár meghaladja az ötezer dollárt, ami részben biztosítás útján megtérül. A- bányatulajdonos rövidesen felépíti a- telepet, úgyhogy a bányászok ismét munkába állhatnak és a vevőközönség is újra élvezheti a sheernessi szén- melegét.

Farkas János.

KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉG

Biztosító osztálya

előnyös és jutányos biztosítást és betegsegélyzést nyújt tagjainak 16—55 éves életkorig.

Betegsegélyzésre és életbiztosításra vonatkozó bármilyen felvilágos- tásért vagy tanácsért forduljon bizalommal a Szövetség Központi Iro- dájához vagy bármelyik helyi megbízottunkhoz:

HELYI MEGBIZOTTAK:

CALGARY, ALTA.
Josika Miklós
310—8th Street West.

LETHBRIDGE, ALTA.
Géczy Pál
P.O. Hardieville, Alta.

KIPLING, SASK.
Szakács Gábor
Box: 130

PRINCE ALBERT, SASK.
Szirák István
454—8th Street West.

PLUNKETT, SASK.
Farkas Albert

YORKTON, SASK.
Konyha Ferenc
Box: 514.

WAKAW, SASK.
Firnész Ede
Box: 66

WINNIPEG, MAN.
Ficzere Rudolf
202 Austin St. Telefon: 51 538

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉG BIZTOSÍTÓ OSZTÁLYA

Winnipeg, Man.
544 Main Street

N. Istvánffy Miklós.
osztályvezető

FIZESSEN ELŐ A SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJÁRA A KANADAI MAGYAR UJSAGRA FENTI MEGBIZOTTAINKNÁL.

Nem hiába adja ki a pénzét ha BUCKINGHAM CIGARETTÁT vásárol

A Buckingham a leggyengébb, legfinomabb ciga- retta a világon. A legjobb dohányok keverékéből ké- szült a világon leíven csomagolva, eredeti ízét min- denkor megtartja. Üdítő élvezet minden dohányzó- számára a Buckingham cigaretták, amely nagy kelet- dősége következtében ugyszólván egyenesen a gyár- ból kerül a fogyasztókhoz. A Buckingham cigaretták dohányja a legdrágább fajták keverékéből áll és éppen ezért a Buckingham cigarettákhoz nem adhatunk kártyákat vagy ajándékokat. A kártyák és az ajándékok értéke már benne van magában a Buckingham cigarettában!

20 for 25
12 for 15c

SCHLEIER JANOS

ÓHAZAI SZAKKÉPZETT MAGYAR-NÉMET BORBÉLYMESTER
Winnipegben a St. Marys Ave. 210 alatt (a Main St. és a CNR. álló- mák közvetlen közelében)

uj üzletet nyitott

és ezután is kéri a winniepei honfitársak pártfogását.

MACDONALD'S Fine Cut

Aki maga sodorja cigarettáját — az jobb dohányt nem talál

Minden csomag dohányban ZIG-ZAG Cigaretta Papir ingyen

GYŪJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

15c

ZIG-ZAG

Amerikai magyarok a magyar kulturáért

Többesr megemlékezünk már arról a szinte bámulatos tevékenységről, amit az Egyesült Államokban élő magyarok művészeti, zenei és tudományos téren kifejt a nem egyszer adunk sajnálkozásunknak kifejezést, hogy sem az angol nyelvű, de még a magyar sajtó sem ad elég teret a maradandó magyar sikerek ismertetésének s inkább a botrányok kiszínezésével igyekszik a magyarság érdeklődését felkelteni, ahelyett hogy önbizalmát nevelné és a más nemzetiségek előtti becsületét öregbítene. Mi azonban egyik legelő kötelességünknek tartjuk, hogy a "headline"-jeink ne gyilkosságok és szerencsétlenségek, hanem igénis a magyar karok és a magyar elme sikereinek visszhangjal legyenek a szert lépünk ismét a amerikai területre.

Ezzel a newyorki magyar telep mellett legismertebb Cleveland magyar művészeinek nagy sikerrel kell beszámolnunk. Dr. Szent-Iványi Domokos alkonzul szíveskedéséből ugyanis megkaptuk a Cleveland Museum of Art májusi katalógusát, amely csak úgy hemzseg a szemből szebb magyar nevektől. Kubinyi Kálmán neves clevelandi magyar festőművész leveleiből tudjuk, hogy a legutóbb kiállításra a magyar művészek az összes díjak egy tizedét vitték el, ami igazán dicsőre méltó eredmény, amelyre minden magyar ember méltán lehet büszke. Kubinyi Kálmán első díjat nyert olajfestményein, valamint

rézkarcain és fanyomatain kívül Sötét József csendélet, Dohányos István fallegménye, Gellért Imre krétarajza, Csézy János vízfestménye, Jankai D. Tibor szabadkéz rajza Bogotay Pál, valamint Czetz István, Fehér Pál Hercegh Zoltán, Mihálik Gyula, Sziget Jenő és Vágó Sándor remekművei nyertek megérdemelt díjakat.

Itt említhetjük meg azt is, hogy a clevelandi magyarok március végén óriási sikerrel szerepeltek az "All Nations Exposition" kiállításán. Az erre a célra nyomott 90 oldalas ismertetés magyar fejezetét a magyar igazságnak nem kisebb harcosa, mint a "The Tragedy of Hungary" és "Justice for Hungary" című vaskos angolnyelvű könyvek szerzője, az egyik legjelesebb amerikai magyar jogtudós, Birinyi K. Lajos írta. Ugyancsak közelről fogja érdekelni a Kanadai Magyar Újság olvasóit, hogy máris több ezer magyar kötettel felszerelt clevelandi városi könyvtárban május 25-én leplezik le Petőfi mellszobrát, mely alkalomból az ottani magyarság Reményi József egyetemi tanár és kiváló író szerkesztésében egy irodalmi ismertetőt jelentett meg. Ránk nézve külön érdekesége is van az örvendtes eseménynek, amennyiben az emlékkönyv egyik legértelmesebb angol tanulmányát lapunk egyik főmunkatársa és a kanadai magyarság nagy barátja, Prof. Watson Kirkconnell írta, aki már oly sokat tett a magyar kultúra megismertetése érdekében.

REGINA, Sask.

Nagy gyász érte Magdali Gergely testvérünket, aki élete párját szerencsétlen körülmények között vesztette el. A kegyetlen halál a gondos anyát 11 gyermeke közül ragadta ki, kik közül kilencnek nagy szüksége lenne a gondozásra, mivel a legkisebb alig 2 éves. Aki a temetésen részt vettek meg nem állhatták, hogy a kis árvákat meg ne sírassák. Magdali Gergely honfitársunk még 1911-ben vándorolt ki Kanadába Bukovina Istenegyház közösségéből és azóta mindig Regínában lakott. Mindig a legnehezebb munkákat végezte, hogy családjának a mindennapi kenyeret meg kereshesse. De most felesége elvesztése nagyon megtörte az aszélőt semmi nehézségtől vissza nem retentő munkabíró magyart. Felesége április 24-én reggel még elkészítette családjának a reggelit, de már délután annyira rosszul lett, hogy be kellett szállítani a kórházba és bár még az este megoperálták április 28-án hajnali 2 órakor jobblétre szenderült. Temetése április 30-án ment végbe a St. Mary's német templomból a magyarság nagy részvételével. Miután a megboldogult tagja volt az Első Magyar Temetkezési Egyletnek, a vezetőség szép koszorút helyezett ravatalára és a 43 tagból álló egylet minden után egy dollárt fizetett ki Magdaly Gergelynek, ki eseten mond köszönetet mindeneknek, aki fájdalmit enyhítette s azoknak, kik autójukkal is kísérettek és a temetésen jelen voltak.

Ezúton kéri az egylet a reginal magyarságot, hogy lépjenek be az egyletbe, hogy ha még ilyen eset előfordulna, minél nagyobb összeget juttathasson az egylet elhunyt tagjai hozzátartozóinak. Kéri továbbá az egylet vezetőit azokat, akik tagjai voltak

az egyletnek, hogy szíveskedjenek a haláleset utáni dollárokat minél előbb befizetni, mert máskülönben temetkezési segélyre nem számíthatnak és ezúton mint új tag léphet csak az az egyletbe.

Barabás Lukács

Nagy öröm érte a reginal ifjúságot, midőn a Football Ligának a City Hallban megtartott gyűlésére küldött magyar delegátusok: Gáspár Menyhért elnök és Vancsa Albert titkár beszámolt az eredményről és kijelentették, hogy a felsőbb sport hatóságok elfogadták a magyar csapat jelentkezését, sőt mérkőzést is felajánlottak. Az első mérkőzést a jól megszervezett Germania csapatral ját szotta a reginal Magyar Sport Club, ami csak fokozta a fiúk játékkedvét. A csapat szorgalmasan treniroz és reménytel tekint a következő mérkőzések elé.

Hermann Adolf, jegyző.

WINNIPEG, Man.

Mult szombaton este nagyszerű műsoros esttel lepte meg a Magyar Nőszövetség a winniepei műpártoló közönséget. A mindvégig kedélyes hangulatban pergő jeleneteket és magánszámokat a Magyarországból nemrég visszatért Schebeck J. István konzul vezetésével a winniepei magyar kolónia nagy része hallgatta véte, majd pedig utána Riesz zenekárnak hangjal mellett táncra perdlült a fiatalok és csak a késői éjjeli órákban omlott széljél.

A szereplők egytől-egyig fényesen megállították helyüket és mindannyian megérdemlik, hogy nevüket feljegyezzük a műkedvelők aranykönyvében.

Szekeres Margit "Fogadalom" című irrederenta darabjában ifj. Farkas Imréné, Blucics Rózi, Botka Olga, Blucics Rózi, Gfeller Mária, Jakab Mariska és Erzsike valamint Keller Annus tünnek ki. "Férjhez menjek!" monológot Jakab Mariska adta első sikerrel. Nári Andor "A nyugta" című egyfelvonásos vígjáték lelkes szereplői: N. Istvánffy Zoltáné Ficzere Rudolf, ifj. Kovács József, Payerle Akos. Énekeltek és konferált Bayer Béla. Sugó Payerle László.

A Magyar Nőszövetség ezúton is hálás köszönetet mond a szíves közreműködésért a szereplőknek, valamint a Magyar Sport Club rendezőségének és Bayer Béla elnöknek, továbbá Kolozsvári András, Urbán Károly, Molnár Gyula, Farkas Imre, Pavel Károlynak, Kolozsvári Andrásnak, Bayer Béla

né Tóth Mártonné, Kubik Istvánné, és Henter Sándornának fáradozásáért. És a kis Molnár Gyuszának, aki a "Hot dog" zsemliért rendelt!

Péter András közzeregetben álló honfitársunkat súlyos gyász érte, amikor 20 hónapos gyönyörű kis fia, a mindenki által becsült Endi mult csütörtökön a Childrens Hospitalban váratlanul elhunyt. A kis Andrást valami titkosztos torokhár miatt vitték kórházba, azonban az orvosok nem tudtak segíteni rajta. Temetése szombat délután 3 órakor folyt le nagyszámú rokon és ismerős jelenlétében. A temetést Rev. Cendes Imre végezte a református egyház szertartásai szerint.

Aldás és béke poraira!

Péter András és neje ezúton fejezik ki őszinte köszönetüket mindazoknak, kik mély gyászukban részvétellel osztottak s elhalt kedvesük gyászvisztességét tételen résztvették és fájdalmaikat vigasztaló szavakkal enyhíteni igyekeztek.

A Winniepei Magyar Sport Club football csapata a Ft. Rouge United csapattal játszott bajnoki mérkőzést pénteken május 16-án a North Main és Carruthers Ave. sarkán levő Street Railway pályán. A csapat felállítása a következő: Richel II. Schwartz I. Varga, Koródy, Lindenschmidt Kathrein, Richel I. Wegesser, Krier, és Schwartz II. A magyarok érdekeltetését ezúttal is felhívjuk a meccs iránt, amely pont fél 7 órakor kezdődik. Legközelebb elérhető a North Main 22 vagy 26 kocskikkal, leszállás a Carruthers Ave.-nál.

Az elmult csütörtökre hirdett mérkőzés az időjárás miatt még eddig ismeretlen napra halasztódott, amit annakidején közölni fogunk.

Simon György magyar birkozó a mult héten egy földre teperte Louis Willander pehelysúlyú birkozóbaíjokot az egyik winniepei arénában, hogy a német sport csak egy nyekkent. A magyar sport ezen újabb diadalát remélhetőleg soron követi a többi is. Pénteken, május 16-án este 8 órakor Simon György bajnok az Amphitheatre csarnokban mérkőzik, mely alkalommal remélhetőleg minél nagyobb számban fog kivonulni a winniepei magyarság. A Rink a parlament épülete mellett a Park Line és Corydon villamosokkal közelíthető meg.

A HAMILTONI REF EGYHÁZ HIREI

Keresztelések: Botka Balázs és neje Lánclai Eszter fia a keresztelésben a Balázs nevet nyerte. Keresztülők: Jójárt Ferenc és neje. Juhász Péter és neje Balog Erzsébet leánya a keresztelésben az Irma nevet nyerte. Keresztülők: Balog József, Juhász Ferencné voltak.

Butka Gyula és neje Béres Róza fia a keresztelésben a Gyula nevet nyerte. Keresztülők: Kurpé Ferenc és Szilágyi Józsefné.

Béres Gyula és neje Márta Julianna fia a keresztelésben a Vilmos nevet nyerte. Keresztülők: Tar Ferenc és neje. Isten áldása legyen az újszülötteken! Kellemes keresztelői lakoma volt mind négy családnál, a rokonok, barátok részvételével.

Esküvő: Május 3-án esküdtök örök hűséget Baranyi Bálint és neje Mihály fia Garanyi István és neje szül. Boyán Irénke. Tanuként szerepeltek Boyán Barabás és Garanyi Sándor. Az esküvői lakomát baráti körben fogyasztották el.

Elsőjárás

HIREK A WINDSORI MAGYAR EVANGÉLIKUS EGYHÁZ KÖRÉBŐL

Közi Papp János László, lelkész

Önnapi istentisztelet a hősi halottak emlékére. Május utolsó vasárnapján (25) a magyar hősi halottak emlékére önnapi istentiszteletet tartunk. Az istentisztelet reggel fél tíz órakor veszi kezdetét. A magyar képviselőház minden este május hónapjának utolsó vasárnapját magyar nemzeti ünnepévé avatta. Az önnapi istentiszteleten kívül ezen a napon oda-

haza a hősi emlékműveit megkoszorúzzák és sírjaitat feldíszítik. Illő tehát, hogy mi is — habár házankiól távol idegenben élünk is — méltóképen megemlékezzünk azokról akik vértüket ontották és életüket áldozták a Magyar Haza szent szolgálatában. Szeretettel kérem hittestvéreimet ezúton is, hogy a fenti napon jöjjenek el az istentiszteletre teljes számban, hogy kegyeletteljes megemlékezésünk minél imponzánsabb lehessen.

Esküvő. Május 4-én esküdtök egy másnak örök hűséget Andriko János, ramacsaházi születésű detroitli lakos és Dorotovich Mária tótkomlói születésű ág. hitv. evangélikus vallású east-windsori lakos. Sok boldogságot kívánunk az új párnak.

Istentiszteletet tartunk minden vasárnap a magyar ref. templomban reggel fél tíz óral kezdettel.

Szombati magyar iskola. Minden szombaton délután 2 órakor a lelkész hivatal helyiségében.

Lelkészhivatal címe: 1420 Pierre Ave. Windsor, Ont. telefon Burnside 7176.

Magyar lány az első tanuló Saskatoonban

Az idei vizsgák alatt ismét magyar lány, Lukács Klára kapta a saskatooni City Park Collegiate Institute-ban a legjobb osztályzatot és nemcsak a saját osztályában, a Grade IX-ben, hanem az egész intézetben neki sikerült egyedül elérni a 90,4%-os eredményt. Az örvendtes hírhez csak anynyi a hozzáfűzni való, hogy csakis úgy lehet kanadai boldogulásunkat biztosítani, ha minden tehetséges magyar iskoláztatja és egyben jó hazafinak neveli gyermekét.

MULATSÁGOK NAPTARA

A Winniepei Magyar Társasör május 24-én (Victoria day) este fél 8 óral kezdettel, Ghazai mintára nagy társasvacsorát rendez, műsorral és jó húslökkel, melyre ezúton is felhívjuk a tagok és barátok figyelmét.

Nyári piknik. Az Egyletközi bizottság április 23-án tartott ülésén némi módosítást eszközölt a piknik beosztása körül. Eszerint a végleges beosztás a következő:

Junius 1-én a Szent István Első Magyar Király Betegsegélyző Egylet. Junius 15-én, a Társasör.

Junius 29-én Magyar Nap, valamennyi egyház és egylet bevonásával. Állapodás szerint.

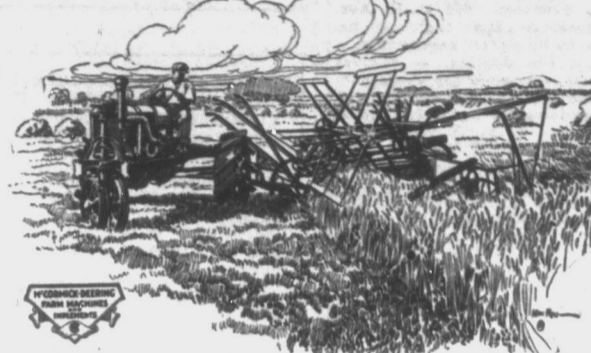
Julius 13-án, a Katholikus Egyház. Rossz idő esetén az elmaradó piknik a rá következő vasárnap tartatik meg.

Julius 27-én, a Református Egyház.

Augusztus 10 és 24-én a Nőszövetség és Sport Klub egymáséktól megrendezett piknik.

MAGYAR ÉTTEREM ÉS SZALLODA
700 Main St. Winnipeg, Man. Tel: 25187 (a CPR. állomásnál szemben)
Eledrendő olcsó magyar konyha, a winniepei magyarság találkozó és szórakozó helye. — Billiárd terem. — Átutazók részére tiszta szobák méltányos árban kaphatók. — Jó kiszolgálás! — Szíves pártfogás kér.
MOLNAR GYULA tulajdonos.

McCORMICK - DEERING

Sietesse az aratást!

A McCormick-Deering 10 lábás kéveköto aratógépp 30-40 aker termést vág le egyetlen napon, ezáltal könnyen elvégez kétszer annyi munkát, mint egy 8 lábás, lóvonatu binder. Miután nem a hajtókerék, hanem a 10-20 avagy a 15-30 lóerős McCormick-Deering traktor erőáttételi berendezés szolgáltatja a hajtóerőt, sok olyan esetben használható, amikor a lóvonatu aratógépp egyáltalában nem boldogul a gazda.

Könnyű jó szénát gyűjteni

Évtizedek óta beváltak a McCormick-Deering szénavágó és gyűjtő eszközök. Nemcsak lóvonatu, hanem géperőre berendezett kaszálókészülékek, valamint fogas gereblyék, önműködő rakadók és kaszálók állanak a McCormick gazdasági eszközökét vásárló gazda rendelkezésére. Látogassa meg a legközelebbi McCormick-Deering képviselőt és vegye szemügyre a legmodernebb McCormick-Deering és kaszáló berendezéseket.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF CANADA Ltd.
HAMILTON, KANADA
Nyugati fiókok: Brandon, Winnipeg, Man. Calgary, Edmonton, Lethbridge, Alta. Weyburn, N. Battleford, Regina, Saskatoon, Yorkton Swift Current, Sask.

NEJDOBJA KI A PÉNZÉT!
"Sodorjon maga"
ZIG-ZAG
CIGARETTA PAPIROSSAL

120 iv egy csomagban 5c.
Az eredeti szamukból csomagolás biztosítja, hogy egyszerre csak egy párt húshat ki. NINCEN PAZARLÁS!
Követeljen ZIG-ZAG CIGARETTA PAPIRT, UTASITSA VISSZA AZ UTANZATOKAT

Nagyobb termést várhat, ha gazdaságát ezzel a KERITÉSSEL veszi körül!

A baloldalon a "Banner Steel Fence Post"-ot, azaz a Banner acél kerítéskarót mutatjuk be, amely szintén az "Ojibway" acélgár egyik közismert gyártmánya. Különlegesen erős szerkezetű alapelemek biztosítják, hogy ez a karó évtizedekig sziklaszilárdan áll meg még a könnyű talajban is, viszont a szabadalmazott szögcsatorna tartó berendezés segítségével a legrövidebb időn belül vonható meg nagy területek körül a kerítés. A vasuti sín alakú "Ojibway" acélkaró a legjobb!

Ha jó szögcsatorna akar venni farnjának bekerítésére — követeljen "Ojibway" árut, amely elismerten a legelső az elsők között is. Az "OJIBWAY" fencen nem tud áthatolni még a legszilajabb marha sem és ezáltal biztosítja természet a veszteségek ellen. Birtokának mindjárt nagyobb lesz az értéke, ha "OJIBWAY" drótkerítéssel veszi körül, miután azt mindenki tudja, hogy az "OJIBWAY" fenc nem rozsdásodik és évtizedekig eltart.

Keresse fel a legközelebbi vaskereskedőt vagy írjon közvetlenül nekünk a következő címek egyikére:

CANADIAN STEEL CORPORATION, LIMITED
Mills and Head Office : Ojibway, Essex County, Ontario
Warehouses : Hamilton and Winnipeg

EGYLETEK - EGYHÁZAK

KEDVEZMÉNY UJ BEVÁNDORLÓKNAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

tartunk, magyar szent beszéddel minden vasárnap 1/2-11-ór a Szent Ferencről mintesé névűek nagytérben (Jarvis utca 137), melyre minden katolikus magyar hívőt szeretettel meghívó SOOS ISTVÁN plébános

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet minden vasárnap délelőtt 11 órakor és este 7 órakor a Main St.-en a Belkirk Ave. val szemben levő MacDougall Memorial templomban.

Preszbiteri gyűlés minden hó első pénteken.

Vasárnapi iskola minden vasárnap délután 2-től 4-ig.

Lelkész: Csendes Imre
589 Spence St. Tel: 37106

Gondnok: Péter András
Pénztárnok: Nemes Gusztáv

Jegyző: Henter Sándor
Preszbiterok: Ifj. Farkas Imre, Kolozsvári András, Korödy Béla, Kubik István, Miklós József és Molnár Gyula.

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood. 665 Nairn Ave. Az egyesület célja tagjainak betegség és haláleseti segítség, a vallásos élet ápolása. Magyar könyvtár. Az egyesület tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helyiség rendelkezésére áll. Heti \$5.00 betegsegély és \$40.00 temetkezési segély. Beírási díj \$2.00, havi tagdíj 50 cent. Közgyűlés minden hó 3-ik vasárnapján. — Vidékről egyelőre csak pártoló tagokat vesz fel. Minden érdeklődés az egyesület titkárához címzendő: Reichard Károly, 227 Talbot Ave. Elmwood, Winnipeg. Egyesületi orvos: Dr. H. OCKLERS, cím: 816 Mountain Ave. Ph.: 55699 Lakáson rendelés este 7 után.

EDMONTONI BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

EDMONTON, ALTA. — Az első magyar egyesület Edmontonban. ALAKULT 1928-BAN.

Havi gyűlést tartja minden hó UTOLSÓ vasárnapján két óráig kezdettel.

Beírási díj: \$3.50, orvosi vizsgálat díja 2 dollár, tagsági díj havonta: \$1.50, melynek ellenében az egyesület betegség vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költség 75 dollár visszamaradtok részére tagonként egy dollár.

Az egyesület tagjai irányítják, lépjen be Ön is és értesse a hátrahagyott és testvériség igaz ívét. Az egyesület könyvtára díjtalanul áll a tagság rendelkezésére.

Az egyesület jelszava: „Le a kalappal, az oly magyar előtt, aki hű tagja egy magyar egyesületnek Kanadában.”

Megkeresések az elnök címére küldendők: 10514 — 96 Street Edmonton, Alta.

LUKACS LAJOS elnök.

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1927 aug. 1-én.

Tagjainak száma: 75

Az egyesület gyűlést minden hó második vasárnapján tartja, saját helyiségében. Beírási díj \$1.00. Havi díj 75 cent. Orvosi segélyt betegségek esetén heti \$5.00. Halál esetén: \$50.00 temetési és minden tag után \$1.00 fizet az egyesület költségén.

Tagok felvétele a havi gyűléseken, minden hó második vasárnapján d.u. 2 órakor, amikor is 16 évtől 50 évig vezetik fel új tagokat orvosi bizonyítvány alapján. Raymond és környéki honfitársaink lépéseket be gyűléseinkbe — hisz mindenkit érhet baleset.

Az egyesület jelszava: Osztergályban az erők!

Az egyesület érdeklő minél is a vezetés a titkár címére küldendő CSABAY József — BOX: 280 Raymond, Alta.

LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Február 2-iki rendes közgyűlésén az alábbi új tisztviselőket választotta meg: Elnök id. Tami András, alelnök Vojtkó István, jegyző Szakács Gábor, pénztárnok Matisz József. Ellenőr: Mikla János. Bizományi tagok Lengyel Imre és Matisz József.

Beteglégitatók a hármason Lengyel Imre és id. Tami András, a hatoson Szakács János és Vékony József. Küldőnk a hármason Vojtkó Albert; a hatoson Hanzel András. Angol levezető Tarnay Ferenc. Ajtóőr: Tamás István.

A vezetőség felhívja a tagok figyelmét azon tényre, hogy a februári határozat értelmében a negyedik hátráléknál mindenki kitörölendő a tagok sorából, ha csak nem nyújt be írásos kérvényt halasztásért.

Ugyancsak tudtára adja a vezetőség minden vidéki tagnak, hogy a jövőben minden pénzküldeményről a Money Order a pénztárnok nevére állítandó ki, a pénztárnok nevének és pontos címének feltüntetésével. Matisz József 1005—8th St. N. Lethbridge, Alta.

Az egyesület érdeklő minden levelezés a jegyző címére küldendő: Gabriel Szakács 1023—7th St. N. Lethbridge, Alta.

Szakács Gábor jegyző

ROSEDALEI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1929 október havában.

Ma már közel félszáz tagja van. Egyesületünk havi gyűlést minden hó első vasárnapján d. u. 2 óráig tartja. Beírási díj \$4.00, melyből \$1.00-et a könyvtár fenntartására fordítunk, míg a \$3.00 forgóközt a tag kifizetések hiány nélkül visszakapja, hogy ha hátráléka sincsen.

Tagokat csak orvosi igazolvánnyal veszünk fel. Tagsági díj havonta \$1.50, melynek ellenében \$9.00 betegsegélyt fizetünk balesetből történt betegség esetén, a már hat napot meghaladó betegségnek az első naptól jár segély. Halál esetén temetkezési segély \$75.00 és a hátramaradtok részére tagonként \$5.00. Az egyesület tagjai irányítják. Lépjen be Ön is és értesse a hátrahagyott és testvériség megleltetését. Mert nem tudjuk mit hoz ránk a következő óra. — Megkeresések Márkos János titkár címére küldendők P.O. AERIAL, Alta.

TORONTÓI MAGYAR KATHOLIKUS KÖR

Alakult 1929 november 17-én. Céljai: A vallásos élet ápolása és megővése, a katolikus egyetemes testvériség társadalmi alapon és kulturális törekvéseinek kifejezésére juttatása.

Beírási díj: \$1.00. Havi tagdíj 25 cent. Állandó körhelyiség a 147 Beveley St.-i Beverley Restaurant tágas nagyterme (újságok, társasjátékok stb.) Díjtalan ANGOL TANFOLYAM a tagok részére: csekély tandíj nem-tagoknak és más valásúknak.

Bővebb felvilágosítást nyújt: CSAPKOVICH I. titkár, 187 Spadina Ave. TORONTO, Ont.

A KELETKANADAI MAGYAR AG. HITV. EVANGELIKUS EGYHÁZAK ISTENTISZTELETI SORRENDEJE:

WINDSORON: Istentisztelet minden vasárnap reggel 10 óráig kezdettel a Parent Ave.-n levő Magyar Ref. Templomban. Preszbiterium minden hó első vasárnapján, Nőegyesület a hó utolsó vasárnapján az istentisztelet végével a fent nevezett helyiségben tartják rendszeres havi gyűléseket. Gyermekek iskolája minden szombaton d.u. 2 órakor a lelkesi hivatal helyiségében.

TORONTÓBAN: Istentisztelet minden hó utolsó vasárnapján, reggel 10 órakor a First Lutheran Church angol evangélikus templomban (Bond St. 118, Dundas St. E. sarkánál).

WELLANDON: Istentisztelet minden hó utolsó vasárnapján délután 4 órakor a St. Matthew's Lutheran Church angol evangélikus templomban. (Griffith Street sarkánál).

MONTREALBAN: Istentisztelet egyelőre csak minden nagyobb ünnep előtti vasárnapon az Ev. Lutheran Church of the Redeemer angol evangélikus templomban (Starke Ave. és St. Catherine Street West sarkánál, Westmount).

Utazó evangélikus lelkész: PAPP JÁNOS LÁSZLÓ
1172 Elmere Ave. Windsor, Ont.

A BRANTFORDI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

ujjonnan átdolgozott alapsabályainak főbb pontjai a következők:

Beírási korhatár: 45 év.

Beírási díj: 3 dollár, havi tagsági díj: 1 dollár. Betegsegély baleset alkalmával azonnal esedékes, egyéb betegségekben pedig 1 hónap múlva. A betegsegély összege egy hétre 9 dollár, legkevesebb 6 munkanapi betegsegély után. Haláleseti járuléka 100 dollár.

Az egyesület jelenlegi vagyona: 2500 dollár.

Bővebb felvilágosítással az egyesület titkára: G. Kirchlechner 118 Albion St. Brantford, Ont. szolgál.

Egyesületünk első osztálya Hamilton, Ont. Gyűlést tartja minden hó harmadik vasárnapján d.u. 2 órakor James St. North 177 alatti Hallban. Bővebb felvilágosítással szolgál az osztály titkára Németh József, 56 Hess St. North. Hamilton, Ont.

St. Catharines-i (Ont.) megbízottunk: J. Kirchlechner 17. Weine St.

Galt, Ont. megbízottunk: Erdélyi István 143 Beverley St.

Guelph-i (Ont.) megbízottunk: Bóta Imre, 180 Elisabeth St. Guelph, Ont.

CALGARY, RAYMOND, TABER

Róm. Kath. Egyházközség

Katolikus Magyar Istentiszteletek sorrendje a Calgary-i Egyházmegyében

Calgaryban: Minden hó első vasárnapján délután 3 órakor istentisztelet szentbeszéddel a St. Mary esküvőegyházban.

Raymondon: Minden hó második és negyedik vasárnapján délelőtt 11-ór mise szentbeszéddel, d.u. 3 órakor vasárnapi iskola, a raymond-i káth. templomban.

Taberen: Minden hó harmadik vasárnapján d.e. fél 11-ór szent mise szentbeszéddel este fél 7-ór istentisztelet az ottani káth. templomban.

Father ZEKANY misztodáns
219—18th Ave. West Calgary, Alta.

TORONTÓI MAGYAR EGYLET

Alakult 1927-ben.

CELJAI: A helyi magyarság nemzeti és társadalmi megszervezése. Magyar Kulturális Épitése. Magyar Könyvtár létesítése. A részéről magyarok támogatására segélyalap létesítése.

A helyi magyarság igényel nek kielégítésére különböző alosztályok szervezése: 1) Betegsegélyző Egylet, 2) "Pro Hungaria" műkedvelő egyesület és "Zrínyi Miklós" takarékegylet.

Az egyesület minden hó első vasárnapján d.u. 2 órakor közgyűlést tart a Magyar Otthonban, 187 Spadina Ave. Az érdeklődők forduljanak az egyesület titkárához, kinek címe: Julius Czété 21 Carlisle St. Toronto, Ont.

Az új hazába való megérkezésük alkalmából szívből köszöntjük ebben az esztendőben érkezett honfitársainkat és ezáltal tudatjuk, hogy részükre is biztosítottuk a Kanadai Magyar Újság kedvezményét, azaz egy hónapig megküldjük címükre az újságot teljesen INGYEN, ha az alanti szelvényt hozzánk postán beküldik.

Szíveskedjenek címre (név)

..... (Posta Box szám, vagy kinek a címén)

..... (város és tartomány) egy

hónapig teljesen ingyen megküldeni a Kanadai Magyar Újságot

Kanadába 19 hó-n érkeztem

HIVJUK FEL UJKANADÁS TESTVÉREINK FIGYELMÉT A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG KEDVEZMÉNYERE!

Clobus Printing & Painting Co.

MAGYAR NYOMDAVALLALAT

A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG KÉPVISELŐJEI

1600 St. Lawrence St — MONTREAL, Que.

KÉSZIT MINDENFELE NYOMTATVANYOKAT, KÖNYVEKET, ÚJSÁGOKAT, STB. IZLÉSEK KIVITELBEN MÉRSEKELT ARBAN ÉS MINDEN NYELVEN.

HOLLÓSY ISTVÁN

TULAJDONOS.

REMINGTON

HORDOZHATÓ IRÓGÉP

Kapható tíz különböző színben. Modern kivánságnak teljesen megfelel.

REMINGTON Typewriters Ltd.
210 Notre Dame Ave. Winnipeg.

Kötelesség nélkül kérek részletes felvilágosítást a Remington Portable írógépről és a havi feltételeiről.

Név

Lakás

MAGYAR FERENCES MISSIÓSHÁZ

337 Heilms Ave Welland, Ont

A következő kegytárgyak és ima-füzetek kaphatók.

A Szeplőtelen Fogantatás érme 3 cent

Skapuláré érem 3 "

Kis Szent Teréz Imakönyv 30 "

Ima-kilenced Szt. József tisztele tére 15 "

Ima-kilenced Kis Szt. Teréz tisztele tére 5 "

Jézus Szíve kilenced 5 "

Skapuláré füzet 5 "

Jézus Szíve kép 3 "

Újszövetségi Szentírás kemény-táblás kötésben 50 "

Különböző kivitteli rózsafüzérek is kaphatók, illetve megrendelhetők. Ezeknek ára minőség szerint: 15, 20, 25, 30, 50, 60 cent és 1 dollár. Vidéki rendeléseknél a postaköltség is hozzászámítandó.

MAGYAR KATHOLIKUS IMAKÖNYVEK ÉS VALLÁSOS OLVASMANYOK UJ NAGY VALASZTEKBA KAPATOK A STOCKHOLMI TESTVÉREKNEL. KIVANATRA ARJEGYZEKET KÜLDONKI — CIM:

Sisters of Social Service
BOX: 88. STOCKHOLM, Sask.

7 napi ingyen próba

REUMABAN SZENVEDŐKNEK

Ha Ön reumában szenved, Rose Reuma Orvosságot szedjen, amely feltétlen kigyógyítja ebből a kínos betegségből. Ne küldjön pénzt, csupán küldje el címünkre az alábbi szelvényt, melyért mi küldünk Önnek egy próbacsomagot.

TELJESEN INGYEN

Rose Reuma Tab Co.
Dept. H. 4. 3624 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Küldjenek egy próbacsomagot Rose Reuma Orvosságot ingyen és bérmentve. Egy heti használat után visszaküldöm amennyiben nem találom megfelelőnek.

Név:

Cím:

Nincs többé ősz haj!

A VÖRÖS KERESZT HAJFIATALÍTÓ

még a legsűrűbb hajnak is visszaadja a régi fiatalos színt. Ne járjon szürke, deresedő fejjel, ami Önt hátráltatja az életben, ha könnyen visszaszerezheti a fiatalos kínészt.

A VÖRÖS KERESZT HAJFIATALÍTÓ

a modern vegyszertudomány egyik legnagyobb diadala. Csodálatos találmány! Nem festék, nem fest, hanem a régi színt varázsolja vissza. Könnyen s tisztán kezelhető.

Egy üveg Vörös Kereszt Hajfiatalító ára egy dollár a 25 cent és aki ezt összeget beküldi, az bárhol is bérmentve használati utasítással azonnal megkapja. Öt üveg egyszerre megrendelve \$5.00. Küldje címét és a pénzt erre a címre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO.

A négy híres szorból álló Vörös Kereszt Hajápoló készlet ugyanitt kapható s az ára két dollár és ötven cent.

VÖRÖS KERESZT NAFTIN KENŐCS, NAFTIN SZAPPAN ÉS VRTISZTÍTÓ

MELYEK CSAK NÁLUNK KAPHATÓK

Megszüntet hosszabb használat után orr vörösséget, orrszebeket belől és kívül. Elmulást mindennemű sebeket és viszketőséget. Csodálatos, rögtön enyhítő és gyógyító. Legjobb, legolcsóbb gyógyszere minden bőrbajnak.

Teljesen ártalmatlan, pártatlan házi szer. Csak akkor hegeszt be a sebeket, ha már az összes tisztáltságot elvitte.

Viszketőség, ruh a hasonló bajok ragadozás és azért ezeket gyorsan kell kezelni. A fenti három szer együttes gyors használati segít. Küldjön HÁROM dollár alatti címre a mindhárom szert használati utasítással azonnal megkapja.

Vörös Kereszt Patika

8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

KIVONAT EGY HONFITÁRSUNK ELISMERŐ LEVELEBŐL:

"Le akartam tépni a ruhámat napközben, annyira megkínzott a viszketés. Egész testem tele volt vizes hólyagokkal a véres pattanásokkal. Aludni nem tudtam. Mikor a Vörös Kereszt Patika gyógyszerrel meghoztam a használati kezdetem, már a következő éjjel jól aludtam, állapotom naponta javult s három hét múlva a kellemetlen bajt, mely életemet pokollá tette, teljesen megszabadultam."

John K.....

Női és férfi ruhákat akár hozott, akár pedig általam beszerzett anyagból jutányosan és pontosan készítik! Vasalást, tisztítást, javítást soronkívül vállalok és készítek el. — Kérem a magyarság szíves támogatását:

JUHÁSZ KÁROLY
férfi és női szabó

147 Beverley St. TORONTO. — Telefon Trinity 5370 W.

Egy teljes befejezett gyönyörű regényt mindenkinek

INGYEN

küld, aki két barátjának a pontos címét beküldi Cso-magolásra és postaköltségre 25 cent melléklendő! (bélyegben is jó). Cim:

KANADAI ELSŐ MAGYAR KÖNYVKERESKEDÉS

Box: 84 Crowland Ont.

FORDULJON TELJES BIZALOMMAL HOZZANK UTLEVELEK, HAJÓJEGYEK, BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK ÚGYBEN IRODANK minden ügyes-bajos dolgban gyorsan és pontosan eljár és lakikmeretes elintézésről biztosítja.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző
E. WOLLNER, a magyar osztály vezetője.

1607 Eleventh Ave. REGINA, SASK.

FIGYELEM! BIZTOS JÖVŐ!

The Colonist's Service Association Limited

CALGARY, 812 1. Street East, Alberta.

Nyugatkanada legkiterjedtebb MAGYAR teleptől és pénzküldő vállalat

INGYENES MUNKAKÖZVETÍTÉS.

25 dollár lefizetés mellett bárkinek adok 100 acre kintő búza-termmőföldet Alberta legjobb vidékén. Az első négy évben semmiféle más fizetni való nincs. Földek ára akorantént 6—10 dollár. Eleve török lakóik, templom, üzletek, vasút a közelben. Eddig 250 megtelepedett magyar család bizonyítja a földek jósgát.

Calgarytől keletre száz mérföldre kintő 5000 acre rendezetlen el-tétva adok bárkinek 100 acre kintő búza és zöldségtermő földet akorantént 30—50 dollár vételáron. Lefizetés a vételár 7%-a. A hátrálék igen kedvező feltételekkel fizetendő. Bárkinek, aki ezen földékből vés-szról, azok kívánságára házépítésre egyezer dollár segélyt és felad-tat, bevetek a teljesen elkészített 50 acre földet későbbi visszafizetésre. Bővebb felvilágosításért forduljon az irodához.

PENZKÖLDES, BEUTAZÁSI PAPIROK BESZERZÉSE, ÖGYVEDI 88 KÖZJEGYZŐI SZÓLGÁLAT

ORVOSOK

Dr. BIRÓ KAROLY
Sebész és belgyógyász
a budapesti Gr. Apponyi
Poliklinika v. tanársegédje
SASKATOON
123-20th Street West
Telefon: 2724

Dr. H. HERSHFIELD
orvos és sebész
Ultravioleta és Röntgensugár-kezelés
576 Main St. és Alexander Ave sarkán
WINNIPEG, Man.
Rendelő telefon: 26 600
Lakás telefon: 51 192
MAGYARUL BESZÉLUNK!

Dr. J. E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa
520 Telger Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

A MAGYAROK FOGORVOSA
SASKATOONBAN
Dr. A. SINGER
123-20th STREET WEST
TELEFON:
RENDELŐ 3011 LAKÁS: 4389

Dr. M. LEVINE
orvos és sebész ezuttal tudatja magyar betegeivel, hogy
rendelőjét Quillette uca 715 szám alá helyezte át.
Telefon: Burn 8601. WINDSOR, ONT.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni,
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá,
tartozónak forduljon bizalommal
SIPOS GYÖRGY
Irodájához,
Melville, Sask.
ahol haladéktalanul el fogják intéz-
ni a dolgát. — BEVÁNDORLÁSI
ENGEDÉLYEK, FARM-VETEL,
MUNKAKÖZVETÍTÉS

TÜZ AZ OLAJMALOMBAN
Liverpoolban óriási tüzvész
pusztított el egy olajpogácsa
malmot. A tűz valószínűleg a
raktározott anyag öngyulladásá-
sa folytán keletkezett s a még
kiszámíthatatlan anyagi káron fe-
lül több emberéletet is áldozat-
tul követelt. Hárman meghal-
tak, négyen pedig súlyos sebe-
llyel haldokolnak; ezenfelül
van még igen sok sebesült és
eltűnt.

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Röntgen specialista, sebész
és nőgyógyász
rendelő: 300 Power Bldg.
LAKÁS 138 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 89,618. Telefon 42,909

Ha bármilyen orvosságra van
szüksége, küldje rendelését
vagy jöjjön személyesen Kaná-
da egyetlen magyar gyógyszer-
tárába.
MASSIG'S DRUGSTORE
1609-11th Ave. REGINA, Sask.

FRED. B. PENNOCK
B. A., LL. B.
OGYVÉD ÉS KÖZJEGYZŐ
Edmonton, Alta.
604 Tegler Bldg.
a 15 centes üzlet felett
Tel. 4525 & 24925 Lakás 81136
Fiókiroda: WESTLOCK, Alta.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá,
tartozónak forduljon bizalommal
SHOMODY JÓZSEF
Irodájához;
P.O. BOX: 5.
Spiritwood, Sask.
ahol haladéktalanul el fogják intéz-
ni a dolgát. — BEVÁNDORLÁSI
ENGEDÉLYEK — FARMVETEL
MUNKAKÖZVETÍTÉS

**ANGOLUL BESZÉLNI
IRNI ÉS OLVASNI**
Könnyen megtanulhat
minden magyar a híres két
dolláros „Angol-Magyar Tan-
tató” 50 leckéjéből. Az ára
most csak egy dollár, me-
lyet a megrendeléssel egy-
ütt kell beküldeni.
IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

WINDISCH JOZSEF
Hajójegy és telepítési irodája
SASKATOON, Sask. P.O. Box 1630
628 „H” Ave. South Telefon: 3809
CSALÁDJANAK, TESTVÉREINEK
ÉS ISMERŐSEINEK bontással en-
gedélyt megszerezem, hajójegyet
itt megveheti.
PENZKÖLDES nagyon jutányos á-
ron bárhol.
THE CROWN LIFE INSURANCE
COMPANY főképviseletje.
Szívesen adok felvilágosítást tel-
jesen felszerelt és felszerelés nél-
küli farmokról.
„PANNONIA”
WESTERN CANADA COLONIZA-
TION SOCIETY
saskatooni irodájának vezetője.

LUKÁCS LAJOS
Hajójegy és Telepítési Irodája
EDMONTON, ALBERTA, 10211-97th Street
Kérjen felvilágosítást felszerelt és felszerelés nélküli far-
mokról, vagy olcsó kompánia földekről. — Affidavitokat
Kanádaba letelepedni óhajtó rokonai részére megszerzek.
Hajójegyek nálam kaphatók. — Feltétlenül biztos, olcsó
és gyors pénzküldés a világ bármely részébe. — A Northern
Life Assurance Co., vagyis Életbiztosító Társaság képvisel-
ője. — Mint Nyugatkanada alapos ismerője szívesen
adok felvilágosítást bármely ide vonatkozó ügyben.
Ügyvédi és közjegyzői szolgálat. Hajójegyek az összes hajótársaságok
vonalaira nálam kaphatók, részletfizetésre is.
A Kanadai Magyar Ujság képviselője. Előfizetéseket és hirdetések
fűvesz, felvilágosítást ad, címváltozat eszközöl.

THE STAR PHOTO STUDIO
490 Main Street, WINNIPEG, MANITOBA.
Elsőrangú fényképezési műtermünk a legmo-
dernebb felszereléssel várja Önt, hogy arcké-
pét megörökítse. Ugyancsak készítünk családi
és egyetemi csoportképeket jutányos áron
gyönyörű kivitelben.

“Hungarian Cafe”
MAGYAR ÉTTEREM ÉS SZALLODA
WEYBURN, Sask.-ban. Tulajdonos: SZABÓ PÁL.
Kittűn magyar konyha, tiszta szobák, olcsó árak. — Ingyenes munk-
közvetítés. — Kanada legolcsóbb pénzküldője. — Hajójegy eladás,
bevándorlási iratok, közjegyzői okiratok és egyéb ügyek elintézése. —
Farm-közvetítés. — Ohazai “Dianna” sósboroszerz. Iserakata egy nagy
üveg 1 dollár, postán szállítva \$1.15. — Bármely ügye van keresen fel
személyesen, vagy levélileg. Válaszdíjteleget kérek.
A Kanadai Magyar Ujság képviselője.

FELHIVOM A KANADAI MAGYAROK FIGYELMÉT
régi ügynöki irodámra. Olcsón elvállalom Affidavit és egyéb iratok
elintézését, pénzküldést a világ bármely részébe. HAJÓJEGYET
RESZLETFIZETÉSRE ADOK. Mintegy 650 farm felett rendelkezem,
melyek részben művelés alatt állanak, részben feltörhető, házakkal,
kutakkal, kerítéssel többnyire el vannak látva. Részletes felvilágos-
ítást irodámban adok, honnan a farmok megtekintésére lehet indulni.
NE MULASSZA EL AZ IDEI JÓ ALKALMAT JÓ ÉS OLCÓ FARMOK
VÉTELÉRE, MELYEL LETELEPÜLÉST ÉS IGY BOLDOGULÁST
KEVES PÉNZSEL MEGALAPOZHATJA.
MAX DRAB
10259 — 101 Street EDMONTON, ALTA.
A Canadian Pacific és Hamburg—Amerika vonal képviselője

**Szép
Fényképeket**
készít úgy Önrel mint
családjáról a
Shapira's Studio
228. Selkirk Ave., Main St. sarkán
WINNIPEG,
Vasárnap 11-től délután 3-ig nyitva!

KELETKANADAI IRODA
Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénztutalás — Hajójegyek — Bevándorlási és utlevél
ügyek — Polgárosítások — Fordítások és okiratok — Közjegyzői ügyek
Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fizet-
ési feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot — Min-
dennemü biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

DITTON ANTAL
ezuttal értesíti Kanada magyarságát, a borbély-
és szabómestereket, hogy Winnipegben 845 Main
Street alatt valódi OHAZAI MOKÓSZORÚS
MŰHELYT nyitott és a legfinomabb munkákat
jutányos áron vállalja, teljes garanciával.

Magyar otthon és étkezde
Elsőrangú hazai konyha. — Tiszta szobák
187 Spadina Ave. — Queen St.-től 1/2 block.
TORONTO, ONT.

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ÉS
JÓHÍRŰ CÉGONKHOZ, HA SZÜKSÉGÜK VAN A KÖVETKEZŐKRE:
UTLEVÉLYEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása. AFFI-
DAVIT beszerzése rokona és ismerőse részére. HAJÓJEGYEK eladása.
PENZTUTALÁS a leggyorsabban és teljes jóállással. ÉLET ÉS TŰZ-
BIZTOSÍTÁS. FARMVETEL, bérlet és eladás közvetítése. KÖZJEGY-
ZŐI okiratok kiállítása bármely nyelven. MEGHATALMAZÁSOK köz-
jegyzői hitelesítése.
SIMON és OBERHOFFNER
KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOPF JANOS
INGATLANFORGALMI ÉS HAJÓJEGY IRODAJA
17 17-11th Ave. REGINA, Sask.

RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY
és mindenféle kerti vetemény megtermem, akar földet
venni.
CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Engé-
délyt akar beszerezni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESN, VAGY LEVÉLILEG FORDULJON
NEMEDY GYULA R. O. BOX: 239.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

A DONGÓ
an egyedüli magyar vicciap egész
Amerikában. Huszonhét év óta
KEMÉNY GYÖRGY szerkeszti a
DONGÓT.
Előfizetés egy évre 3 dollár, fél-
évre 1 dollár 50 cent, 4 hónapra pe-
dig egy dollár.
Aki egy évre előfizet a Dongóra és
mellékel még 75 centet, az meg-
kapja Kemény György híres köny-
vét, a „VAS ANDRÁS”-t, melynek
rendes ára 2 dollár.
A DONGÓ CIME:
1000-25th. Street, Detroit, Mich.

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa és
cigaretta dohány, papír
kapható.
A Kanadai Magyar Ujság
ügynöke előfizetéseket,
hirdetéseket, keresztetéseket
felvesz a lapzámára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
408-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

MINDEN MAGYAR ÜZLET-
EMBER HIRDESSZEN A
KANADAI MAGYAR
UJSÁGBAN

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

költ, rajongó és kedvesen fontoskodó arca volt, mint a vicispán
szép leányának.
— Szállj kocsiba, Kamilla, mert indulunk! — mondta
az alispán.
Turányi Kamilla azonban úgy érezte, hogy még monda-
nia kell valamit. A szemében fölcillant a mámoros tűz, amely
akkoriban annyi szép női szemet tett szebbé.
— Engedje meg, Graf hadnagy ur, hogy emlékül adhas-
sam önnek ezt a nemzeti kokárdát. Lehet, hogy sohasem fog-
juk egymást viszontlátni ez életben, mert hiszen nem tudjuk,
hogy mily zivatartokat hoz a holnap. De ha kedvezne nekünk a
szerencse és viszontlátnók egymást, akkor erről a kokárdáról
fogom önt megismerni. Azért kérem önt, viselje mindig a hon-
szerelem jelvényét.
Azzal leszedte kebléről a kokárdát és odátűzte Graf Ja-
ni mellére. Olyan kecses és meghatott méltósággal tette, hogy
a körülálló savanyu svábok közül egyiknek sem volt kedve
vetni. Mind úgy érezték, hogy ez több, mint egy fiatal leánynak
és egy fiatal embernek magánügye.
Grafnak később eszébe jutott, hogy mégis meg kellett
volna csókolnia a leány kezét. Hiszen gondolt is reá, mikor a
formás, fehér kéz ott bábált a kabátján, közel az arcához, de
az átkozott sváb szegyenérzete megint megbénította akarát-
erejét.
Ha Jani attól félt, hogy Turányi Kamilla balsejtelve be-
teljesül és hogy nem fogják egymást viszontlátni az életben, ak-
kor hamarosan kellemes csalódásban lett része. Reggel ugyanis
mikor éhesen és fáradtan, a kokárdával a mellén hazacsörtetett,
Kamilla kisasszonyt ott találta szülei háza udvarán, kosárral a

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

sérje barátját. Mivel a halott semmiképpen sem akarta kieresz-
teni megmerevedett kezéből a zászlót, Graf kérésére vele temet-
ték ezt a jelvényt, amelyet ellobbanó életének utolsó erőlkifej-
tésével ragadott magához.
A hét svábok most már csak négyen voltak.
XI.
Bécsben egy beteg öreg ur naiv és reszkető betűkkel oda-
rajzolta keresztnevét egy okirat alá, és lenn, a távoli Bácság-
ban, máriól-holnapra százezer embernek megváltoztak a fogal-
mai a becsületről és az életről. Megjelent az októberi manifesz-
tum.
Báró Rukovina most végre megtudta, hogy mit kell ten-
nie: becsapta Temesvár várkapuját, mérges borzként beleve-
tette magát a bástyák téglalapugatjaiba és azt mondta, hogy 6
most már nem ismer semmiféle magyar kormányt. A svábok is
megtudták, hogy ők kicsodák. Eddig jóformán lépérsről-lépésre
mentek a császáriak után, de a katonák hirtelen elugrottak mel-
lőlük és ők most azon vették észre magukat, hogy “vakmerő
felségsértők és lázadók.”
Eddig csak dél felől fenyegetett a szerb veszedelem, de
most már északon és keleten is égő falvak tüze világította be
a hosszú októberi éjszakákat. Észak felől a Temesvárból kicsa-
pó császári helyőrség, kelet felől pedig az oláh-bánáti grancsá-
rok agyarkodtak a sváb városok ellen.
Mióta híre érkezett, hogy a temesváriak befészkeltek ma-
gukat a közeli Csákván és hogy támadásra készülnek Versec
ellen, a nemzetőrök egy része a temesvári országoton töltötte

Kanada Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
286 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

Szerkeszti: BACSKAI P. BELA Editor
A kiadóhivatal vezetője: KOVACS MIHALY
Nagyobb hirdetések árát kívánatra azonnal közli a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori közlés \$1.25. Kijelölje be Money Orderen vagy helyben a készletét hirdetéséért.

ELUTAZÁS MIATT sürgősen eladó egy jóforgalmu felszerelt kovácsműhely, kétszobás új lakóházzal. Ára 800 dollár, fele készpénz, a többi megfizetés szerint könnyű részlete. Érdeklődni lehet: PRASZLICKAI JÁNOS, HANDSWORTH, Sask. 17-9

EGY IDŐSEBB teljesen magányos férfi 2000 dollár értékű vagyonnal, ház és kertjével azonnali belépésre keres egy magányos idősebb szegény, hűséges asszonyt gazdasszonyként, aki magyarul vagy németül beszél. Lehet 30-48 éves. Leveleket "IDŐSEBB" jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 20-2

KERESEM FEHÉR János, petneházi, Zalai illetőségű bányamat. Kérem öt vagy a róla tudókat címét velem közölni az érdeklődőknek. TÓTH Rózsa néni, Henry Lee BOX: 113 PIERSON, Man. 17-9

ELADÓ RENATA, B.C.-ben két darab föld. Az egyik 15 akér, két akér tiszta, vízvezetékekkel felszerelve, 1 mérföldre az állomástól. Ára: \$400,00. A másik 13 akér, majdnem mind tiszta, egy log épülettel, egy mérföldre az állomástól. Ára: \$525,00, kevés lefizetéssel a többi könnyű törlesztésre 6%-os kamattal. Érdeklődők írjanak magyarul Mr. H. JUNG P.O. RENATA, B.C. 20-2

SZÁZ AKEROS kintű talaju farm, nagy istállóval, takarmány savanyítóval, jó lakóházzal felszerelve eladó. Elsőrangú alma és más gyümölcsöt termő vidéken. Érdeklődők keressék fel Mr. F. A. Johnsont 905 STAMFORD STREET NIAGARA FALLS, Ont. 20-2

ELADÓ teljesen felszerelt és bevett farm. 160 és 320 akér területtel. Ákerja 25-26 dollár teljes felszereléssel, amelybe ló, tehén és sertés állomány is értendő. 1000 dollár kell lefizetni, a többi a termés feléből törlesztendő, elsőrendű föld 160 akéren mintegy 110-140 akér van munkálás alatt. Írjon vagy keresse föl LUKÁCS LAJOS irodáját 10211-97 St. Edmonton egyetlen magyar irodája

FÖLDBIRTOK

megtekintésre most van a legjobb alkalom. Jöjjen el személyesen és győződjen meg, hogy ez a vidék legalkalmasabb a letelepedésre. Ha hozzátartozóját akarja kihoztatni forduljon hozzám. — Pénzküldését eszközölje általam, én gyorsan és pontosan felelősség mellett továbbítom a hozzám beküldött pénzeket. — Közjegyzői okiratokat elkészítek úgy Kanadába, mint az Óhazába. — Ne felejtse el, hogy ez a legrégebbi iroda Kanadában.

KONYHA FERENC, közjegyző
BOX 514. YORKTON, Sask.

HAUSER SEBŐ magyar borbély

216 Alexander Ave. WINNIPEG

ÖZVEGYASSZONY 27 éves, megismerkedni szeretne házasság céljából egy 30-35 éves hozzáillő eggyénnel. Komoly jelentkezők fényképpel ellátott levelét a kiadóhivatal továbbítja az Óhazába "ÖZVEGY" jelleg alatt.

ELUTAZÁS MIATT sürgősen bérbe adó három évre egy jó forgalmu restaurant, 12 szobával 24 ágyval, üzlet, dohány, sörengedéllyel. A szobák állandóan ki vannak adva. A hár-bér \$80 havonta. Készpénz lefizetés 700 dollár. Az illetőnek magyarul, angolul és szlovákul kell tudni. Érdeklődők írjanak azonnal az alanti címre: GEO FAULT 500 McTavish St. Lake Front Restaurant, FORT WILLIAM, Ont. 20-2

BUDAPESTI zeneakadémiát végzett urleány zongora tanítást vállal. Cim BRUDER ANNUS 202 Austin St. WINNIPEG, Man.

KI MIT TUD, KI MIT LÁT, KI MIT HALL: KÖZÖLJE A KANADAI MAGYAR UJSÁGAL

AMERIKAI NYELVMESTER

Az Amerikai Nyelvmester a legalkalmasabb angol nyelvtan, szótár és hasznos tudnivalók tárháza. Az Amerikai Nyelvmesternek az a célja, hogy tanító nélkül bárkit a helyes beszédre gyorsan, minden nagyobb fáradság nélkül megtanítson. Az Amerikai Nyelvmester nem fűrésztja főlegesen módon a tanulni akarót, úgy hogy kedvét senki sem veszt el, ha az Amerikai Nyelvmestertől tanul. Az Amerikai Nyelvmester első része: a Nyelvtan. Az Amerikai Nyelvmester második része: a Beszédgyűjtemény. Az Amerikai Nyelvmester harmadik része: Angol-Magyar és Magyar-Angol Szótár. Az Amerikai Nyelvmester javítva tanítja meg az angol nyelv írására. Az Amerikai Nyelvmester ára: \$1.50 és angolul tudni \$1.50-et megér. Azonfelül kapható az Angol-Magyar Levelező és Ötüggyvéd második bővített kiadása: \$1.50. Angol-Magyar és Magyar-Angol Szótár \$1,00. A három könyv együtt \$3,00. Kapható Kerekes Testvéreké, 208 E 86th St. New York City.

Megérkeztek az Óhazai 1930 évre szóló naptárak: Szűz Mária Naptár 50 c. János Bácsi Naptár 50 c. Nagy Képes Mese-naptár \$1,50. Postaköltségre, csomagolásra és biztosításra 25 cent melléklendő. Kanadába nem szállít a posta utánvétes csomagot. A Színházi Élet vezérképviselete. Előfizetési ára fél évre \$5,00, egy ne-gyedévre \$2,50.

EZ AZ ORVOSSÁG NAPRÓL NAPRA TÖBB BARÁTOT SZEREZ

Több mint negyven év óta ezer és ezer otthonban nélkülözhetetlen orvosság a Nuga-Tone. A Kanadai Magyar Ujságban évek óta hirdeti a Nuga-Tone gyógyszerészeti gyár és igen sok magyar honfitársunk keresett bajára a Nuga-Tone használatát val orvoslást!

A Nuga-Tone az öregeknek friss életerőt kölcsönöz, míg a

fiataloknak megacélozza munkakedvét. Rengeteg beteg ember áldja a Nuga-Tone gyógyító erejét s étvágytalanság, emésztési zavarok, ideggyengeség, fáradtság, álmatlanság ellen megbecsülhetetlen gyógy-szer. Ezuton haljuk fel tehát a fenti bajok valamelyikében szenvedőket, hogy ne mulasszanak el egy üveg Nuga-Tone-t beszerezni a legközelebbi Drug Storeban.

OLCSÓ MENETJEGY

Néhány hét múlva mindenki élvezheti a jó időjárás örömeit és aki csak teheti legalább egy rövid időre megpihen a nagy tél után. Miért nem látogata meg a Rocky Mountains örökség vidékét, a Csendes Óceán partvidékét, Vancouver szigetét, Keletkanada festői tájait, avagy az Óhaza feledhetetlen falvait és városait?

Május 15-től Szept. 30-ig naponta

UTAZZÉK ÉS LÁSSON VILÁGOT!

A CSENDES TENGERT PARTVIDÉKE

HÁROM KÜLÖNBÖZŐ UTIRÁNYT IS VÁLASZTHAT A SZIKLÁS HEGYSÉGBEN

LESZALLHAT A LEGSZEBB VIDÉKEKEN és anélkül, hogy sokat kellene költenie, gyönyörködhetik a világ legszebb panorámájában.

KELETKANADAI ÉS A NAGY TAVAK

\$10.00 RAFIZETÉSSEL IGEN SZÉP NAPOKAT TÖLTETHET A Nagy Tavakon járó hajóinkon.

HÁROM VONAT NAPONTA Trans Canada Limited The Imperial The Dominion

KORUT VANCOUVER SZIGETÉN

A történelmi nevezetességű sziget nyugati partján Victoriából oda és vissza

\$90

\$39

MAJUS 22-től SEPTEMBER 30. OLCSÓ JEGYEK az EGYESÜLT ÁLLAMOKBA. Visszatérési határidő október 31.

Teljes felvilágosításért jelentkezék a legközelebbi CPR ügynöknél

Canadian Pacific

KELEN SÁNDOR, Montreal

Fiókroda: 49 Omar St. Port Coborne, Ont.

Fiókroda: 1456 City Hall Ave. Montreal, Q.

BANKÁR KÖZJEGYZŐI, PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA

LEGALCSÓBB, LEGGYORSABB, PÉNZKÜLDÉS! KÉRJEN PÉNZKÜLDŐ IVET

Pénzküldésünk gyorsasága és pontossága a legtökéletesebb egész Amerikában. — Ha nem küldött általunk pénzt az Óhazába, — tegyen egy kísérletet és meg fog győződni a különbségről, ha kábellel és nem a lassu rádió módon küld pénzt. — Kérdezze meg barátait közül azt, ki már általunk küldött pénzt, — s ezentul Ön is KELEN BANKHÁZA által fogja küldeni a pénzt!

NIAGARA FALLS ES WELLAND KÖRNYÉKEN KITUNÓ FARMOK ELADÓK — ERDEKLŐDŐK KÖZÖLJEK, MENNYI PÉNZ FELETT RENDELKEZNEK — FARM VÁSÁRLÁS ÖGYEBEN FORDULJUNK PORT COBORNE IRODANKHOZI

Cim: ALEX. A. KELEN, Montreal, Q., 1456 City Hall Ave.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

az éjszakát. A legények töltött karabéllyal lesték a portyázó császári lovasokat, közbe pedig az égboltozaton föl-fölbukkanó meteorrajokat nézték. Ugy tetszett, hogy a bánási svábság is ilyen gazdátlan szikraráj, egy széthulló égitest elszabadult törmelékéi.

Egy hideg éjszakán — a szerb Dunáról süvöltve fujt a csipős Koszova szél — furcsa menet közeledett a verseci barrikádok felé. Egypár lovaseMBER, két hintó és egy nagy ekhó-szekér. A lovasok valami ódivatu huszármundért és Mária Terézia-korabeli cukorsüvegcsákót viseltek. Nagybaszju, kővér és szigoru emberek voltak. A svábok megismerték, hogy vármegyei huszárok. A négyesfogatban négy tekintélyes ur ült, mind-egyikük egüstkapukos taktékpípát tartott a kesztűs kezében.

A nemzetőrök belevilágítottak fáklyákkal a hintóba. — Kik az urak? — kérdezte Graf Jani katonás-peckesen — Mi vagyunk Temes vármegye! — hangzott el az önértzetes válasz.

Ezt egy nagyszakállu, villogószemű öreg mondta, akinek félig oroszán-, félig rókaarca volt.

— En vagyok Turányi, második vicispán. Ez itt mellett a főjegyző, szemben a két ur a főügyész és a tisztiorvos. A bakon a patvaristám ül. A második hintóban van az asszony-nép, az ekhószekéren meg a vármegyei levéltár.

A vármegye megszűkött a svaregelb Temesvárról és Ver-sece tette át székhelyét. Akkoriban senki sem ülhetett nyugton az országban, a szlávok északnak, a magyarok délnek öszn löttek és a vármegyéik után forspontos szekerekre kapott a kormány is.

— Az urak rút strázsálnak itt? — kérdezte a vicispán.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

— A városunkat őrizzük, hogy fejünkre ne gyujsák ó felsége katonái — mondta Graf.

— Eddig ugyan jól őrködtek, az egész ország a megmondhatója, — bölintott a vicispán.

Azután a mellette ülő főjegyzőhöz fordult:

— A rációkból nem fog osztrákokat csinálni Bécs, de a svábokból máris magyarokat csinált.

Időközben odaérkezett a második fogat is, az asszonyoké. Egy fiatal nő, aki nagyon unhatta már a kocskázást, kiszökött a hintóból és nagygaléross köpenyegével nekifeküdén a szélnek, odavitorlázott az urakhoz.

— Hol vagyunk, apus? — kérdezte.

— Ez már Versec, lányom, — válaszolt Turányi alispán — ezek az urak pedig Versec védői.

Barna, bársonyos tekintetű, lelkes nagy szempár simogatta végig Graf Jani arcát.

— En ismerem önt, uram — mondta a leány. — Lát-tam önt Temesváron, mikor a szerviánus rabokat eszkortirozta. Ön az a nemzetőrhadnagy, aki elevenen elfogta a rác Stanimirovicsot. Nemde, ugy van?

A néhal volt odorbiztos elfogatásában a főérdem ugyan a kis Hoffer Gyurié volt, aki most ökölbiszorított kezekkel és fülig betakarózdva aludt otthon, Jani azonban nem látta helyénvalónak a hosszas magyarázkodást és ennyit mondott csak — Nevem Graf János.

A bársonyos tekintetű leány régi és kedves ismerőse volt Janinak. Az ország akkoriban teli volt egy könyomással, amely Hungária asszonyt ábrázolta. A kép nem volt valami művészi alkotás, Hungáriának azonban szakasztott olyan leányos fen-

Allatárak: május 15

GÖBÖLY:		
Good (jó)	9,50	10,25
Medium (közepes)	8,50	9,00
Common (általány)	7,50	8,00
OSZÓ		
Good (jó)	10,50	11,50
Fair to good	9,00	10,00
VAGÓ MARHA:		
Good (jó)	7,50	8,50
Fair to good	6,50	7,50
Medium (közepes)	5,50	6,00
Canners and cutters	3,00	5,00
BIKA:		
Good (jó)	5,50	6,50
Common (általány)	4,50	5,00
BORJÓ:		
Good (jó)	10,00	12,00
Medium (közepes)	5,00	9,00
SERTÉS		
Select bacon	11,25	11,25
Heavies	10,25	10,25
Extra heavies	9,75	9,75
Lights and feeders	11,50	12,50
Roughs	7,00	8,00
No. 1 (Koca)	9,25	9,25
No. 2 (Koca)	8,25	8,25
BARANYI:		
Good (jó)	9,75	10,00
Common (általány)	7,00	8,00
SIRKA:		
Good (jó)	6,00	6,00
Common (általány)	3,00	5,00